

www.lasy.gov.pl

Lasy Państwowe

**Narada Urzędzeniowa
projektu planu urządzenia lasu
dla Nadleśnictwa Wyszaków
na lata 2027 - 2036**

Leszczydół-Nowiny, 28.03.2025

Informacje o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

Informacje o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania przestrzennego regionu, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego – ustanowiony Uchwałą nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ r. – ustanowiona Uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r.
- Program ochrony środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2030 roku, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 2/23 z dnia 17 stycznia 2023 r.

Strategie rozwoju powiatów: wyszkowskiego, ostrowskiego i ostrołęckiego oraz **Programy Ochrony Środowiska**, które służą do realizacji celów racjonalnego wykorzystania zasobów i zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju, przy jednoczesnym obniżeniu emisji zanieczyszczeń do środowiska. Oprócz kwestii ochrony środowiska przedstawione programy poruszają również problematykę nasilających się zmian klimatycznych oraz wyznaczają kierunki adaptacji.

Powiat Wyszkowski

- Strategia/Program Rozwoju Powiatu Wyszkowskiego do 2025 r. uchwalona uchwałą nr XVII/112/2015 Rady Powiatu w Wyszkanie z dnia 30 grudnia 2015 r.
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Wyszkowskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 r. przyjęty uchwałą nr XLI/241/2021 Rady Powiatu w Wyszkanie z dnia 29 grudnia 2021r.

Powiat Ostrowski

- Strategia Rozwoju Powiatu Ostrowskiego na lata 2023 - 2030 uchwalona Uchwałą nr LIX/348/2023 Rady Powiatu w Ostrowi Mazowieckiej z dnia 30 marca 2023 r.
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostrowskiego na lata 2016 - 2019 z perspektywą do roku 2025 uchwalony Uchwałą nr XIX/174/2016 Rady Powiatu w Ostrowi Mazowieckiej z dnia 24 listopada 2016 r.
- Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostrowskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty Uchwałą nr XLII/250/2021 Rady Powiatu w Ostrowi Mazowieckiej dnia 30 listopada 2021 r.

Powiat Ostrołęcki

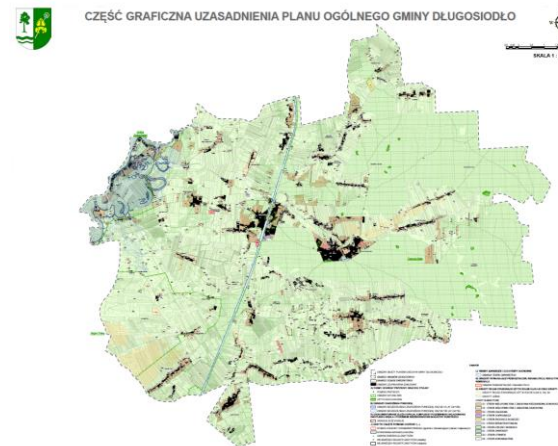
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostrołęckiego na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 roku uchwalony Uchwałą nr LV/388/2022 Rady Powiatu w Ostrołęce z dnia 28 listopada 2022 r.
- Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu Ostrołęckiego na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 r.
- Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Ostrołęckiego na lata 2021– 2030

Dokumenty planistyczne gmin

	Studium	MPZP	POŚ	strategia rozwoju	inne
Wąsewo	1	7			
Goworowo	2				
Ostrów Maz.		5	1	1	
Wyszków	1	10		1	
Brańszczyk		1		1	
Rząśnik	1	4	1	1	
Długosiodło	1	2	1	1	1
Somianka	1	1	1	1	

Projekty planów ogólnych, planów zagospodarowania przestrzennego, planów ochrony środowiska i strategii oraz innych opracowań, a także projekty ich zmian i aktualizacji, są na bieżąco opiniowane i uzgadniane. Nadleśnictwo Wyszków zwraca uwagę na zachowanie kierunku zagospodarowania terenów jako tereny leśne.

Prognoza oddziaływania na środowisko na potrzeby PLANU OGÓLNEGO GMINY DŁUGOSIODŁO

Wpływ ustaleń projektu planu
ogólnego na ustawowe formy
ochrony przyrody

Puszcza Biała (PLB 140007)

Lerka – zagrożenia:

- Ubytek powierzchni otwartych w kompleksach leśnych w efekcie zakładania zbyt małych powierzchni zrębowych
- Zalesienia gruntów piaszczystych w sąsiedztwie lasów, jak również wśród terenów rolnych

Dudek – zagrożenia:

- Zalesianie ugorów i muraw napiaskowych

Świergotek polny – zagrożenia:

- Trwałe zalesianie gruntów na słabych glebach. Naturalna sukcesja na gruntach rolnych w wyniku zaprzestania ich użytkowania.

Bagno Pulwy PLB140015

Kulik wielki, Derkacz – zagrożenia:

- Zalesianie terenów otwartych

Dolina Dolnej Narwi

- Zalesianie mało produktywnych terenów piaszczystych może prowadzić do fragmentacji i ograniczenia powierzchni siedlisk lęgowych

KOMPLEKSOWA OCENA WPŁWU NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO

Mimo, iż realizacja nowych zamierzeń spowoduje ingerencję w środowisko to w większości będzie to oddziaływanie słabe do średniego/silnego. Niemniej jednak nastąpią pewne nieuniknione i najczęściej trwałe przekształcenia środowiska takie jak m.in.: zmniejszenie powierzchni aktywnej przyrodniczo o powierzchnię terenów zabudowanych i utwardzonych; przekształcenie krajobrazu poprzez wprowadzenie nowych obiektów kubaturowych; wzrost produkcji odpadów, ścieków bytowych oraz wód opadowych.

Realizacja celów przewidzianych w projekcie planu ogólnego pozwoli jednak na poprawę jakości życia mieszkańców, zapewni zrównoważony rozwój zagospodarowania uwzględniający poza środowiskowym również aspekt społeczny i gospodarczy.

Każda działalność człowieka prowadzi do zmian w środowisku naturalnym. Warto pamiętać, że tereny polne, ugorowe i łąkowo-pastwiskowe oraz lasy produkcyjne (szczególnie pochodzące z sadzenia) jak również parki leśne, zieleńce, uznawane przez większość ludzi za „naturalne” są w rzeczywistości zbiorowiskami nietrwałymi, utrzymywanymi w stanie pozornej równowagi przez człowieka.

W przypadku jednych terenów aktualny jest problem „czy przekształcać środowisko?”, a w przypadku innych „jakich zmian można dokonać bez istotnej deformacji krajobrazu, bez zubożenia bioróżnorodności, bez pogorszenia warunków życia ludzi, itd.?”. Spełnienie tych wszystkich wymogów nie zawsze jest możliwe i pozostaje wybór kompromisu uwzględniającego interesy obecnie żyjących ludzi oraz potrzebę zachowania wszystkich składników środowiska, które są wartością samą w sobie, ale mogą być też istotne dla przyszłych pokoleń.

Podsumowując, projekt planu ogólnego został opracowany z uwzględnieniem potrzeby zachowania trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, równowagi biologicznej i zasad zrównoważonego rozwoju, uwzględniającego prawa ludzi do korzystania ze środowiska przyrodniczego oraz obowiązek jego ochrony.

Podstawowe informacje z zakresu gospodarki leśnej prowadzonej przez nadleśnictwo, współpraca z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami oraz rola nadleśnictwa w lokalnym rynku pracy

Siedziba Nadleśnictwa Wyszaków

Fot. Piotr Ludwikowski (specjalista Służby Leśnej ds. hodowli lasu)

Nadleśnictwo Wyszaków zlokalizowane jest na północny-wschód od Warszawy, w widłach Narwi i Bugu, obejmując część lasów Puszczy Białej. Pod względem administracyjnym, większość obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa położona jest w województwie mazowieckim, powiecie wyszkowskim, gminach: Brańszczyk, Długosiodło, Rząśnik, Somianka i Wyszaków. Część terenu położona jest w powiecie ostrowskim, w gminach: Ostrów Mazowiecka i Wąsewo, a ponadto niewielki fragment znajduje się w powiecie ostrołęckim, w gminie Goworowo. W zasięgu Nadleśnictwa zlokalizowane jest jedno miasto – Wyszaków.

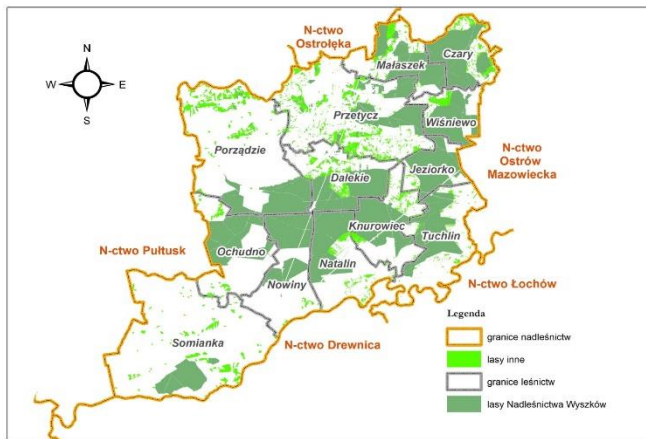
ŹRÓDŁO: PLAN URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA WYSZAKÓW NA LATA 2017-2026

Położenie Nadleśnictwa Wyszaków na tle Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie

Nadleśnictwo Wyszaków składa się z trzech obrębów leśnych: Długosiodło, Jegiel oraz Leszczydół.

- Obręb Długosiodło tworzy 5 leśnictw Czary, Wiśniewo, Małaszek, Przetycz, Jeziorko.
- Obręb Jegiel tworzy 4 leśnictwa Dalekie (leśnictwo szkółkarskie), Knurówiec, Tuchlin, Natalin.
- Obręb Leszczydół tworzy 4 leśnictwa Porządzie, Ochudno, Nowiny, Somianka.

ŹRÓDŁO: PLAN URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA WYSZAKÓW NA LATA 2017-2026

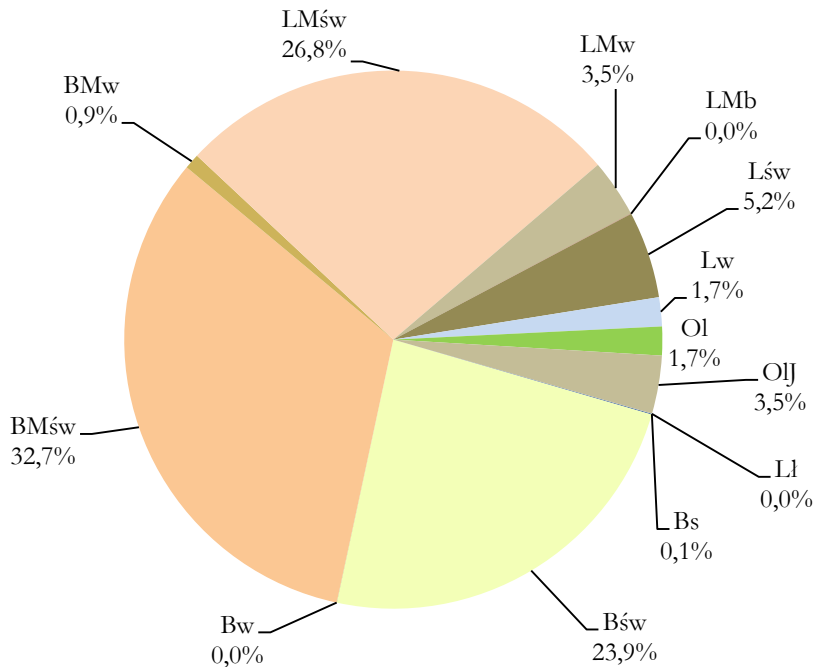
Lp.	Numer adresowy (SILP)	Nazwa obrębu / leśnictwa
17-14-1		Obręb Długosiodło
1	17-14-1-01	Leśnictwo Czary
2	17-14-1-02	Leśnictwo Wiśniewo
3	17-14-1-03	Leśnictwo Małaszek
4	17-14-1-04	Leśnictwo Przetycz
5	17-14-1-05	Leśnictwo Jeziorko
17-14-2		Obręb Jegiel
7	17-14-2-07	Leśnictwo Dalekie + szkołka leśna
8	17-14-2-08	Leśnictwo Knurówiec
9	17-14-2-09	Leśnictwo Tuchlin
10	17-14-2-10	Leśnictwo Natalin
17-14-3		Obręb Leszczydół
11	17-14-3-11	Leśnictwo Porządzie
12	17-14-3-12	Leśnictwo Ochudno
13	17-14-3-13	Leśnictwo Nowiny
14	17-14-3-14	Leśnictwo Somianka

Ogólna charakterystyka drzewostanów

Drzewostany Nadleśnictwa Wyszaków charakteryzują się stosunkowo niewielką różnorodnością gatunkową drzew tworzących drzewostany. Zdecydowanie przeważa sosna, będąca gatunkiem panującym na większości siedlisk borów, borów mieszanych, a także lasów mieszanych i lasów. Jest to wynikiem zaszłości gospodarki leśnej okresu powojennego. Podczas zalesiania gruntów i odnawiania lasów, wskutek przybliżonego i nie zawsze precyzyjnego rozpoznania warunków glebowych oraz preferencji sosny, jako gatunku o największej przydatności dla gospodarki, masowo wprowadzano ten gatunek na większości siedlisk. Rola pozostałych gatunków była ograniczana. Obecne rozpoznanie siedlisk daje podstawy do przebudowy drzewostanów na najżyźniejszych siedliskach na bardziej zgodne z naturalnymi zespołami roślinnymi, w związku z czym udział gatunków liściastych, zwłaszcza dębu, olszy, a także gatunków domieszkowych, stopniowo, ale systematycznie się zwiększa.

ŹRÓDŁO: PLAN URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA WYSZAKÓW NA LATA 2017-2026

Udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Wyszaków

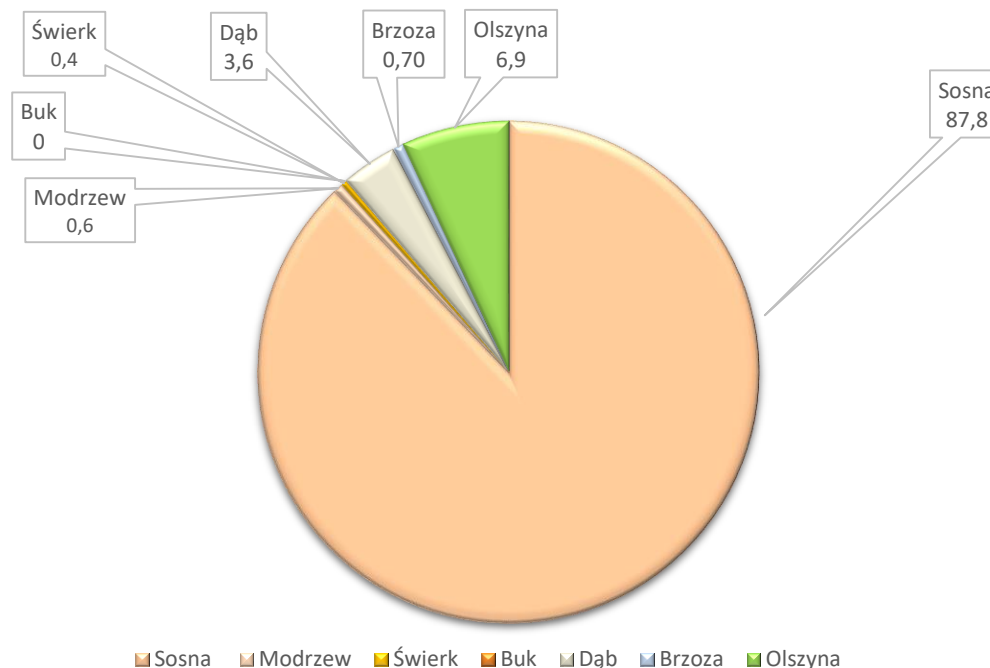

Skróty nazw typów siedliskowych lasu w niniejszej pracy oznaczają:

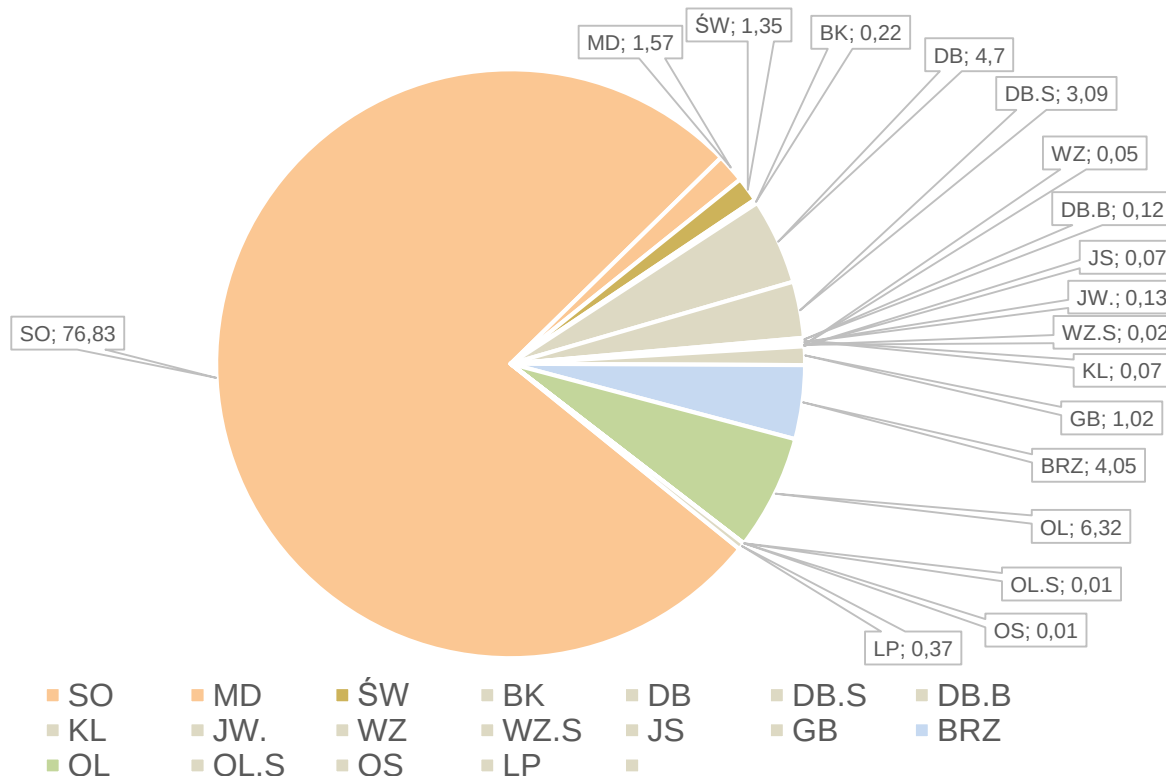
Bór suchy (Bs)
Bór świeży (Bśw)
Bór wilgotny (Bw)
Bór mieszany świeży (BMśw)
Bór mieszany wilgotny (BMw)
Las mieszany świeży (LMśw)
Las mieszany wilgotny (LMw)
Las mieszany bagieny (LMb)
Las świeży (Lśw)
Las wilgotny (Lw)
Ols (Ol)
Ols jesionowy (OIJ)
Las łęgowy (Ll)

ŹRÓDŁO: PLAN URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA WYSZAKÓW NA LATA 2017-2026

Struktura powierzchniowa drzewostanów według gatunków panujących [%]

Struktura powierzchniowa drzewostanów wg gatunków rzeczywistych [%]

Uwarunkowania glebowo-siedliskowe

Opracowanie glebowo – siedliskowe dla obszaru Nadleśnictwa Wyszaków jest aktualne i zostało wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie w latach 2004-2005 roku na podstawie umowy nr GS-86 zawartej w dniu 29.12.2003 roku z Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Warszawie.

W Nadleśnictwie wyraźnie przeważają gleby autogeniczne – 86%, do których zaliczają się m.in. gleby rdzawe, bielcowe, płowe i brunatne. Stosunkowo dużą powierzchnię pokrywają również gleby hydrogeniczne (7,6%), wśród których zdecydowanie dominują gleby murszowate, oraz semihydrogeniczne (3,9%), do których zaliczają się m.in. gleby glejo-bielcowe i opadowoglejowe. Gleby litogeniczne, reprezentowane tylko przez arenosole, zajmują 2,5% powierzchni. W śladowym udziale występują gleby napływowe oraz antropogeniczne.

Zestawienie typów gleb występujących na gruntach Nadleśnictwa Wyszaków (wg danych zagregowanych do wydziałów leśnych)

Typy gleb	Nadleśnictwo	
	pow. [ha]	%
Arenosole	502,76	2,52
Czarne ziemie	62,08	0,31
Gleby bielcowe	2710,80	13,56
Gleby brunatne	390,11	1,95
Gleby deluwialne	3,84	0,02
Gleby gruntowoglejowe	187,89	0,94
Gleby industro- i urbanoziemne	2,04	0,01
Gleby mułowe	35,23	0,18
Gleby murszowate	1080,66	5,41
Gleby murszowe	82,01	0,41
Gleby opadowoglejowe	193,58	0,97
Gleby płowe	279,32	1,40
Gleby rdzawe	14131,45	70,71
Gleby torfowe	318,94	1,60
Mady rzeczne	4,06	0,02
Razem	19984,77	100,00

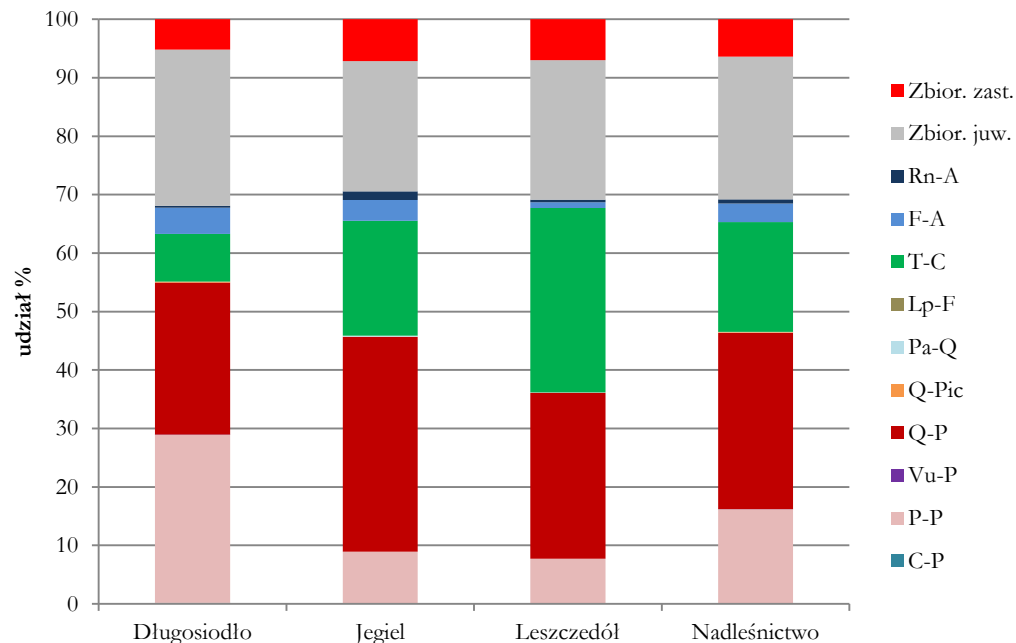
ŹRÓDŁO: PLAN URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA WYSZAKÓW NA LATA 2017-2026

Opracowanie fitosocjologiczne

Opracowanie fitosocjologiczne leśnych zbiorowisk dla Nadleśnictwa Wyszaków jest aktualne i zostało wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie w 2015 roku na podstawie umowy nr 29/2014 z dnia 9 kwietnia 2014 oraz umowy 47/2014 z dnia 23 września 2014 roku zawartych z Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Warszawie. W ramach szczegółowych terenowych prac fitosocjologicznych dokonano analizy i oceny występowania siedlisk przyrodniczych mających znaczenie dla Wspólnoty, wymienionych w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzięki fauny i flory dyrektywa siedliskowa).

Opracowanie fitosocjologiczne

Skróty nazw zbiorowisk stosowane w niniejszej pracy oznaczają:

- Rn-A - *Ribeso nigri-Alnetum*
- F-A - *Fraxino-Alnetum*
- T-C - *Tilio-Carpinetum*
- Lp-F - *Luzulo pilosae-Fagetum*
- Pa-Q - *Potentillo albae-Quercetum*
- Q-Pic - *Quercu-Piceetum*
- Q-P - *Quercu roboris-Pinetum*
- Vu-P - *Vaccinio uliginosi-Pinetum*
- P-P - *Peucedano-Pinetum*
- C-P - *Cladonio-Pinetum*

Ochrona cennych siedlisk przyrodniczych

W przypadku cennych siedlisk przyrodniczych, które chronione są na mocy dyrektyw wspólnotowych, niezbędne jest zachowanie ich we właściwym stanie ochrony lub przywrócenie ich do tego stanu. Zapisy Planu urządzenia lasu największy wpływ mają na leśne siedliska przyrodnicze, które na terenie Nadleśnictwa zajmują 3554,52 ha są to Grądy subkontynentalne (9170), Łęgi olszowe i olszowo-jesionowe (91E0), Łęgi wiązowo-dębowo-jesionowe (91F0), bory i lasy bagienne (91D0()), Ciepłolubne dąbrowy (91I0)., Śródlądowy bór chrobotkowy (91T0), Siedliska nieleśne: wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (kod 2330), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (kod 6510), torfowiska przejściowe i trzęsawiska (kod 7140).

W kolejnych slajdach przedstawiono metody ochrony wybranych cennych siedlisk przyrodniczych.

Grądy subkontynentalne (9170)

W ramach pielęgnowania drzewostanów na tym siedlisku należy popierać cenne gatunki liściaste, w tym np. wiązy, lipy, topole rodzime. Ważnym elementem wskazującym na właściwy stan zachowania grądów są także zasoby drewna martwych i zamierających drzew. W związku z tym, należy w możliwie szerokim zakresie pozostawiać drewno martwych i zamierających drzew, w pełnej gamie faz i form rozkładu, wybranych egzemplarzy starych drzew oraz drzew dziuplastych. Natomiast w trakcie użytkowania rębnych drzewostanów należy pozostawiać kępy i biogrupy drzew do ich biologicznej śmierci, o wielkości zapisanej w ZHL. W przypadku odnawiania drzewostanów na siedliskach grądowych, należy stosować składy gatunkowe odnowień odpowiadające przyrodniczym typom drzewostanów. Należy ponadto prowadzić przebudowę fragmentów niedostosowanych do siedliska, m.in. poprzez ograniczenie udziału sosny oraz gatunków wczesnosukcesyjnych (brzoza, osika). Wyjątkiem są tu siedliska grądowe położone na terenie uporczywego pędraczyska, gdzie w przypadku trudności w utrzymaniu uprawy złożonej z gatunków przewidzianych w TD, można za pełnoprawne odnowienie uznawać odnowienie każdego gatunku rodzimego, który ma możliwość wzrostu.

Grądy subkontynentalne (9170)

Płat grądu subkontynentalnego - 9170

Cieptolubne dąbrowy (91I0)

Siedlisko powstało w wyniku gospodarczej działalności człowieka. Dla jego zachowania najistotniejsze jest ograniczanie zarastania i zacieniania dna lasu. Aby były ono utrzymane we właściwym stanie, nie należy dopuścić do zwarcia drzewostanu i podszytu. W większości płatów siedliska zabiegów nie planowano, a tylko w jednym wydzieleniu przewidziano trzebież, która będzie miała korzystny wpływ na warunki świetlne runa. Wskazane jest podczas trzebieży usuwanie gatunków niezgodnych ekologicznie z siedliskiem. W przypadku tego siedliska nie jest zalecane pozostawianie dużej ilości martwych drzew, ponieważ wpływa to na wzbogacanie siedliska w biogeny, co jest niekorzystne z punktu widzenia ochrony gatunków roślin z nim związanych. Zabiegi w drzewostanach na tym siedlisku należy prowadzić w miarę możliwości w okresie zimowym, przy pokrywie śnieżnej.

Cieptolubne dąbrowy (91I0)

Płat cieptolubnej dąbrowy – 91I0

Śródlądowy bór chrobotkowy (91T0)

Siedlisko powstaje często w wyniku gospodarczej działalności człowieka. Dla jego zachowania najistotniejsze jest ograniczanie zarastania i zacieniania dna lasu. Aby było ono utrzymane we właściwym stanie, nie należy dopuścić do zwarcia drzewostanu i podszytu, a także zbyt dużego udziału gatunków liściastych oraz użytkowania gleby. W Nadleśnictwie siedlisko występuje w postaci kilku płatów. Na części z nich zaplanowano zabiegi pielęgnacyjne (czyszczenia i trzebieże), które będą korzystnie oddziaływały na warunki i możliwości zachowania siedliska. Większe płaty chrobotków należy chronić w trakcie prac leśnych poprzez niewykonywanie w ich obrębie zrywki drewna.

Płat boru chrobotkowego – 91T0

Prace z zakresu pozyskania drewna

L.p.	Pozyskanie drewna	Jedn.	Etat
1	2	3	4
1	Rębnia I - pow. manipulacyjna	ha	1 157,36
2	Rębnia I - powierzchnia do odnowienia	ha	1 157,36
3	Rębnia I - grubizna	m3	405 365,00
4	Rębnia II, III, IV, V - powierzchnia manipulacyjna	ha	1 705,81
5	Rębnia II, III, IV, V - powierzchnia do odnowienia	ha	785,73
6	Rębnia II, III, IV, V - grubizna	m3	313 258,00
7	Przygodne rębne - grubizna	m3	X
8	CSS - grubizna	m3	X
9	Pozostałe rębne - grubizna	m3	1 746,00
10	Razem rębne - grubizna	m3	720 369,00
11	Razem rębne - powierzchnia manipulacyjna	ha	2 863,17
12	CP - powierzchnia manipulacyjna	ha	0,00
13	TW - powierzchnia manipulacyjna	ha	2 023,64
14	TP - powierzchnia manipulacyjna	ha	8 267,19
15	Przygodne przedrębne - grubizna	m3	X
16	Razem przedrębne - grubizna	m3	554 136,00
17	Razem przedrębne - powierzchnia manipulacyjna	ha	10 290,83
18	OGÓŁEM GRUBIZNA	m3	1 274 505,00

Wiek rębności

Gatunek	Wiek rębności
dąb, jesion	120
sosna	110
modrzew	100
świerk, brzoza, olsza, grab, klon, lipa	80
olsza odroślowa	60
osika	50
topola	40

ŹRÓDŁO: PLAN URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA WYSZKÓW NA LATA 2017-2026

Las Państwowy

Orientacyjne składy gatunkowe upraw

www.lasy.gov.pl

ŹRÓDŁO: PLAN URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA WYSZKÓW NA LATA 2017-2026

TSL	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład upraw w %	Gospodarstwo	Projektowane rębnie zasadnicze	Projektowane rębnie zastępcze
Bs	So	So 90, Brz i inne 10	S	-	-
Bśw 1, 2	So	So 80, Brz i inne 20		I	II
Bw 1, 2	So	So 80, Św, Brz i inne 20		I	IV
BMśw 1	So ¹	So 80, Db i inne 20		I	II, IV
	Bk So ²	So 60, Bk 30 i inne 10		I	III, IV
BMśw 1, 2	Db So	So 70, Db 20, Md i inne 10		I	III
BMw 1, 2, 0	So ¹	So 70, Św, Db o inne 30		I	-
	Brz So	So 70, Brz 20 i inne 10		I	-
BMw 1, 2	Db So	So 60, Db 30, Św, Brz 10		I	III
LMśw	Db So ³	So 60, Db 30, Md, Lp i inne 10		III	I
	Db Md So	So 50, Md 20, Db 20 i inne 10		I	III
	So Db	Db 50, So 30, Lp i inne 20		III	IV
LMw 1, 2, 0	Db So ³	So 50, Db 30, Ol, Św i inne 20		III	I, IV
LMw 1	So Db ³	Db 50, So 30, Ol, Św i inne 20		III	IV
LMw 2	Db Brz So	So 50, Brz 20, Db 20, Św i inne 10		I	III, IV
	Db Ol Św	Św 40, Ol 30, Db 20 i inne 10		I	III, IV
LMb	Brz So	So 50, Brz 30, Ol, Św i inne 20	S	-	-
Lśw 1	So Db ³	Db 50, So 30, Md, Lp i inne 20		III	IV
	Md Db So ⁴	So 50, Db 20, Md 20, Lp, Gb i inne 10		III	IV
Lśw 1, 2	Db	Db 80, Lp, w, Md i inne 20		III	IV
Lw 1, 2	Db	Db 80, Js, Wz, Św i inne 20		III	IV
Lw 0	So Db	Db 50, So 30, Md, Lp i inne 20		III	IV
Lw 2	Js Db ⁵	Db 60, Js 30, Wz i inne 10		III	IV
Ol1-3	Ol	Ol 90, Js, Brz i inne 10		I	IV
Ol 0	So Ol Brz	Brz 40, Ol 30, So 30, pjd Św		I	IV
Ol 3	Brz Ol	Ol 70, Brz 30, pjd inne		I	IV
OLJ 1-2	Js Ol ⁵	Ol 60, Js 20, Brz, Wz i inne 20		I	IV
LŁ	Źp Js Wz	Wz 40, Js 30, Źp 30, pjd inne	S	-	

Lasy Państwowe

Orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych Natura 2000

www.lasy.gov.pl

ŹRÓDŁO: PLAN URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA WYSZKÓW NA LATA 2017-2026

Siedlisko	TSL	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład upraw w %	Gospodarstwo	Projektowane rębnie
91I0	LMśw	Db	70-90% Db, 10-30% So, Brz, Os	S	IV, II
91T0	Bs	So	nie dotyczy	S	brak
9170	LMśw	Db	60-70% Db, 20% So, 10% inne (Gb, Lp)		III,II,IV
		Db-So*	50% So, 40% Db, 10% inne (Gb, Lp)		III,I
		Lp-Db	60% Db, 20% Lp, 20% inne (Gb, Kl)		III,II,IV
		So-Db	50-60% Db, 30% So, 10-20% inne (Gb, Lp)		III,II,IV
	LMw	Db	60-70% Db, 20% So, 10% inne (Gb, Lp, Os, Ol)		III,II,IV
		So-Db	50-60% Db, 30% So, 10-20% inne (Gb, Lp, Os, Ol)		III,II,IV
		So-Ol-Db	50-60% Db, 30% Ol, 10-20% inne (Gb, Lp, Os, Ol)		III,II,IV
		Ol-Db	60% Db, 30% Ol, 10% inne (Św, Wz, Gb, Lp)		III
		Św-Ol-Db	50% Db, 30% Ol, 20% Św		III
	Lśw	Db	70-80% Db, 20-30% inne (Lp, Gb, Kl, Jw.)		III,II,IV
		Gb	80% Gb, 20% inne (Db, Kl, Jw., Lp)		II,IV
		Gb-Db	60% Db, 30% Gb, 10% inne (Kl, Lp, Jw.)		III,II,IV
	Lw	Db	70-80% Db, 20-30% inne (Lp, Gb, Ol, Wz, Jw.)		III
		Ol-Db	60% Db, 30% Ol, 10% inne (Js, Św, Wz)		III,II,IV
0,10E+01	Lw	Db-Ol	60-70% Ol, 30-40% Db		III,I
	OlJ	Js-Ol	60-70% Ol, 30-40% Js		I
		Db-Ol	70-80% Ol, 20-30% Db		III,I
		Ol	90% Ol, 10% Brz i inne		I
	Ol	Ol	90% Ol, 10% Brz i inne		I
		Db-Ol	70-80% Ol, 20-30% Db		III,I
91F0	Lł	Wz-Js-Db	nie dotyczy	S	brak
91D0	Bb	So	nie dotyczy	S	brak

Odnowienia i inne zadania hodowlane

L.p.	Hodowla lasu	Jedn.	Etat
1	2	3	4
1	Odnowienia - zręby, halizny i płazowiny	ha	1 188,92
2	Zalesienia - grunty nieleśne	ha	0,00
3	Zalesienia - nieużytki	ha	0,00
4	Odnowienia - przy rębniach część i stopniowych	ha	675,90
5	Podsadzenia produkcyjne	ha	0,00
6	Dolesienia luk i przerzedzeń	ha	1,79
7	Poprawki i uzupełnienia	ha	280,00
8	Wprowadzanie podszytów	ha	0,00
9	Pielęgnowanie gleby	ha	801,64
10	Pielęgnowanie upraw - CW	ha	531,38
11	Pielęgnowanie młodników - CP	ha	1 188,81
12	Melioracje - nawożenie	ha	0,00
13	Melioracje agrotechniczne	ha	1 930,88
14	Melioracje wodne	ha	0,00

Odnowienia i inne zadania hodowlane

Fot. Archiwum Nadleśnictwa Wyszaków

Szkółkarstwo leśne

Fot. Piotr Ludwikowski (specjalista Służby Leśnej ds. hodowli lasu)

Szkółkarstwo leśne

Nadleśnictwo Wyszaków posiada jedną połowę szkółkę otwartą w leśnictwie Dalekie (o. Jegiel) o powierzchni całkowitej 4,63 ha, w tym powierzchni produkcyjnej – 4,09 ha. r. W skład szkółki obecnie wchodzi 3 kwatery rozdzielone kulisami. Rodzaj gleby na szkółce: rdzawa właściwa. Gatunek gleby: piaski wodnolodowcowe. Gospodarka szkółkarska prowadzona jest zgodnie z zarządzeniem nr 106 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 28 listopada 2023 roku w sprawie jednolitych zasad ewidencjonowania kosztów produkcji szkółkarskiej w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych, ustalania kosztów produkcji sadzonek metodą rachunku ciągniętego oraz sprzedaży sadzonek poniżej kosztów produkcji.

Szkółkarstwo leśne

Prowadzona produkcja szkółkarska w pełni pokrywa potrzeby nadleśnictwa, prywatnych właścicieli lasów, w tym również beneficjentów PROW oraz rynku detalicznego. Gospodarka szkółkarska prowadzona jest w oparciu o Perspektywiczny Program Produkcji Szkółkarskiej w Nadleśnictwie Wyszaków na lata 2017 – 2026. Program precyzyjnie określa kierunki rozwoju Szkółki Leśnej Dalekie, do tej pory Nadleśnictwo Wyszaków zrealizowało następujące zadania:

- Budowa ogrodzenie szkółki leśnej w 2023 roku,
- Budowa profesjonalnych płyt kompostowych w 2023 roku,
- Zakup opracowania założeń projektowych dla zadania „Modernizacja szkółki L. Dalekie” w 2024 roku.

Fotografie zrealizowanych inwestycji szkółkarskich

Fot. Piotr Ludwikowski (specjalista Służby Leśnej ds. hodowli lasu)

Odnowienie naturalne na terenie Nadleśnictwa Wyszaków

Fot. Piotr Ludwikowski (specjalista Służby Leśnej ds. hodowli lasu)

Współpraca z samorządami

- Organizacja Wielkiego Grzybobrania w Długosiodle w latach 2003 – 2024,
- Bieg terenami leśnymi pod nazwą Wings for Life World Run,
- Gminna ścieżka ekologiczna na terenie Gminy Długosiodło,
- Intencje współpracy podczas realizacji różnych projektów na terenie Gminy Wyszaków m.in.: Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez przebudowę placu zabaw w Łosinnie,
- Współpraca w zakresie utworzenia i użytkowania szlaku rowerowego do jazdy rowerowej typu Singletrack,
- Współpraca w zakresie wytyczania i oznakowania szlaku pn.: "Tropami historii",
- Udostępnienie drogi leśnej na terenie gminy Somianka,
- Współpraca w zakresie organizacji rowerowej majówki terenami leśnymi,
- Współpraca ze Starostwem Powiatu Wyszowskiego w zakresie nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa.
- Współpraca z Gminą Wyszaków w sprawie udostępnienia terenu na potrzeby 2 miejsc odpoczynku zlokalizowanych w leśnictwie Nowiny.

Współpraca z samorządami

- Współpraca z Gminą Wyszaków w sprawie udostępnienia terenu na potrzeby ścieżki rowerowej łączącej miejscowości Wyszaków – Leszczydół Nowiny,
- Współpraca z Gminą Rząśnik w sprawie udostępnienia terenu na potrzeby ścieżki rowerowej łączącej miejscowości Rząśnik – Porządzie,
- Współpraca z Gminą Długosiodło w sprawie udostępnienia terenu na potrzeby ścieżki rowerowej łączącej miejscowości Stare Bosewo – Długosiodło.
- Współpraca z Gminą Brańszczyk w zakresie wykonania przez Gminę prac konserwatorskich na terenie leśnym będącym w zarządzie Nadleśnictwa przy pomniku upamiętniającym tragiczne wydarzenia z 25 grudnia 1943 roku w gajówce Udrzynek „Mękaliny Pieńkosów”,
- Współpraca z Gminą Długosiodło w zakresie wykonania przez Gminę prac renowacyjnych na terenie leśnym będącym w zarządzie Nadleśnictwa przy kapliczce zlokalizowanej na działce ewidencyjnej nr 2010/2 obręb Długosiodło gmina Długosiodło powiat wyszkowski

Wielkie Grzybobranie

Wielkie Grzybobranie w Długosiodle to impreza cykliczna, która w 2023 roku obchodziła swoją jubileuszową XX edycję. Wydarzenie ma na celu promowanie trwałej, wielofunkcyjnej oraz zrównoważonej gospodarki leśnej. Impreza organizowana jest przy współpracy z gminą Długosiodło, Kołami Łowieckimi z terenu Nadleśnictwa Wyszów, Zakładami Usług Leśnych świadczącymi usługi na terenie Nadleśnictwa Wyszów. Wielkie Grzybobranie to impreza plenerowa, otwarta która przyciągnęła wszystkie osoby ze wszystkich grup wiekowych nie tylko mieszkańców Gminy Długosiodło czy z zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Wyszów, ale całego regionu jak również osoby przebywające i wypoczywające w okolicach organizowanego wydarzenia. Szacowana liczba uczestników to około 7000 osób.

Wielkie Grzybobranie

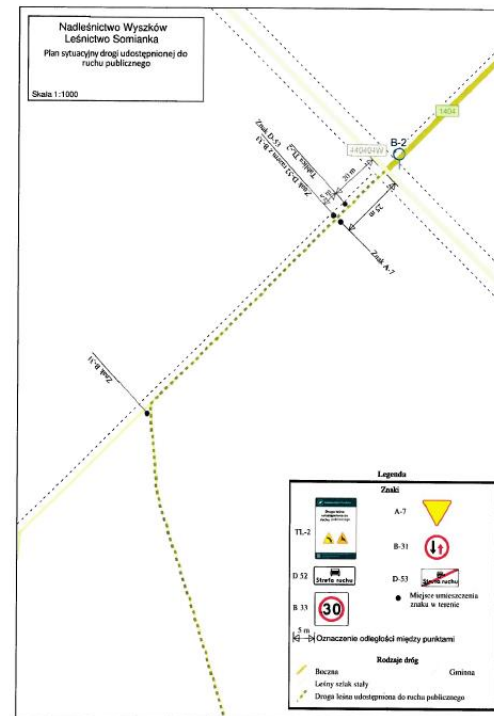
Wielkie Grzybobranie

Udostępnienie drogi leśnej na terenie gmina Somianka

W celu zapewnienia dostępu społeczności lokalnej do drogi publicznej w miejscowości Somianka kierując się zarządzeniem numer 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych korzystania z dróg leśnych, a także ich oznakowania i udostępnienia dla ruchu pojazdami silnikowymi, zaprzęgowymi i motorowerami, Nadleśnictwo Wyszaków wspólnie z Gminą Somianka zawarło **Porozumienie** numer ZG.715.16.2021, którego przedmiotem było ustalenie warunków korzystania z drogi leśnej o długości 430 m szerokości 3 m położonej w oddz. 225 z obrębu leśnego Leszczydół wchodzącego w skład działki ewidencyjnej nr 728 z obrębu ewidencyjnego Somianka w gminie Somianka. Udostępniona droga leśna posiada Projekt Stałej Organizacji Ruchu oraz regulamin.

Plan sytuacyjny udostępnionej drogi leśnej w skali 1:1000

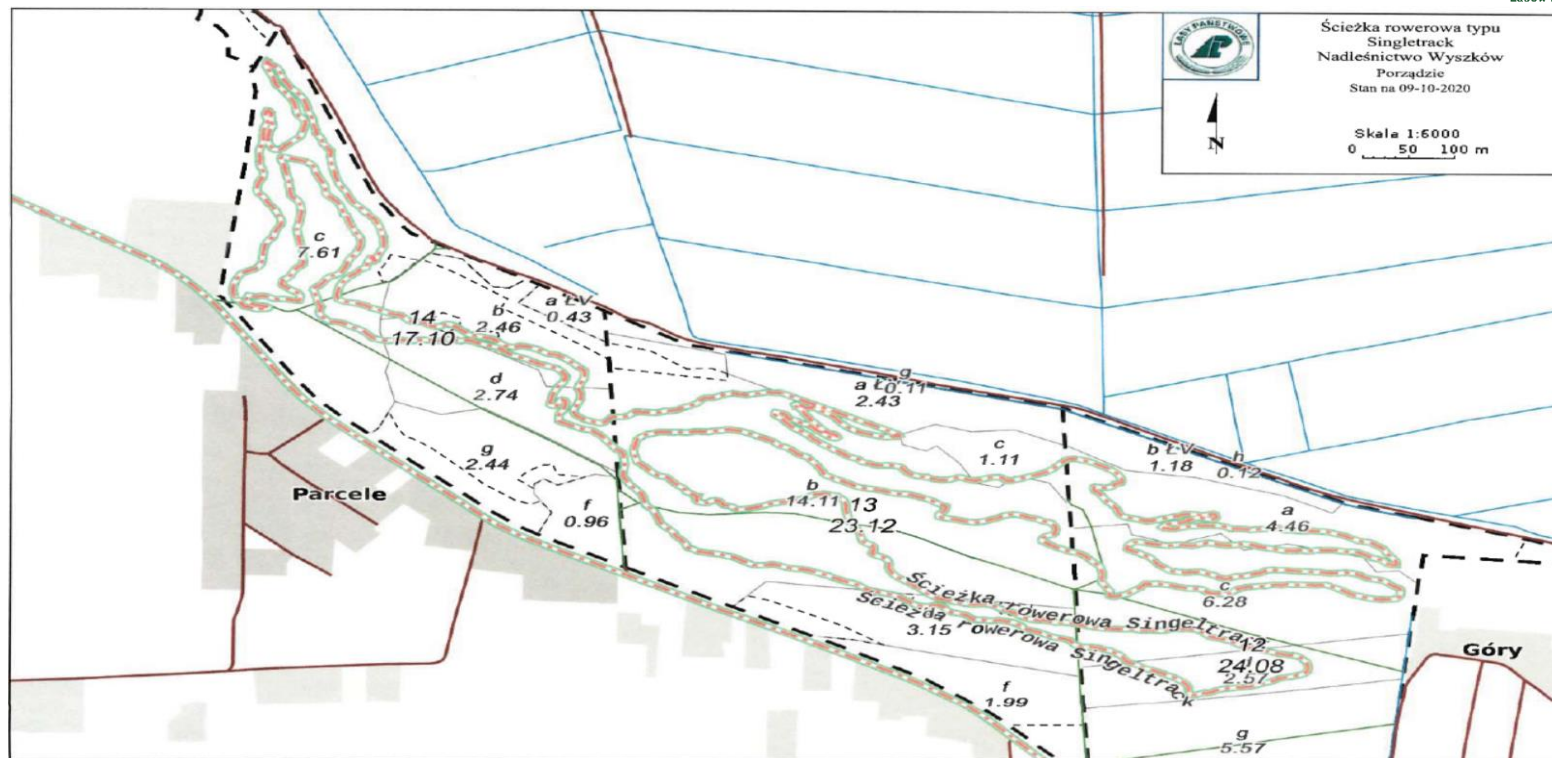

Udostępnienie gruntu pod ścieżkę rowerową Singletrack

Na mocy porozumienia z dnia 01.09.2022 r. Nadleśnictwo Wyszaków udostępniło teren o powierzchni około 7 ha na stworzenie pierwszej w okolicy wyczynowej ścieżki rowerowej z której korzystają osoby z całego regionu.

Całkowita długość trasy wynosi około 8,7 km

Bieg terenami leśnymi Wings for Life World Run

Wings for Life World Run to największy na świecie i jedyny bieg, kiedy to meta goni zawodnika. Nadleśnictwo Wyszaków cyklicznie włącza się w organizację tego wydarzenia, które na całym świecie odbywa się 5 maja. W Wings for Life wszyscy uczestnicy startują w tym samym czasie na całym świecie i nie ma linii mety. Zamiast niej, 30 minut po starcie, na trasę wyrusza wirtualny Samochód Pościgowy i wyprzedza biegaczy oraz uczestników na wózkach, doganiając każdego po kolei. Wszystko dzięki specjalnej aplikacji, która pozwala zawodnikowi właściwie biec gdzie chce. 100 procent wpisowego i wszystkich datków trafia bezpośrednio na badania nad rdzeniem kręgowym, aby w przyszłości pomóc w leczeniu jego urazów. Gmina Wyszaków, Wyszakowski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Wyszakowie i Nadleśnictwo Wyszaków zaprosili mieszkańców do udziału w tym cyklicznym wydarzeniu. Na całym świecie bieg rozpoczął się w tym samym czasie. W Polsce sygnał startowy zawodnicy usłyszeli o godzinie 13:00

Organizacja rowerowej majówki terenami leśnymi

Ponad 200 rowerzystów, małych i dużych, wyruszyło na trzy trasy Wyszowskiej Rowerowej Majówki. Turystyczno – edukacyjna impreza od lat cieszy się nieślabnącym zainteresowaniem. W 2024 roku frekwencji sprzyjała piękna pogoda. Grupa prowadzona przez pracownika Nadleśnictwa Wyszów wyruszyła ze skweru Jana Pawła II w Wyszowie, aż do szkółki leśnej w Dalekiem (45-kilometrowa trasa) na którą wybrało się 36 osób. Na trasie na uczestników czekały konkursy z nagrodami i poczęstunek.

Wystawa historyczna „Lasy w niepodległej Polsce”

W 2020 roku w budynku biblioteki Miejskiej w Wyszowie odbyło się oficjalne otwarcie wystawy historycznej przygotowanej przez Nadleśnictwo Żmigród pod patronatem Dyrektora RDLP we Wrocławiu z okazji 100 rocznicy odzyskania Niepodległości przez Polskę. Ze względu na wprowadzone w tym czasie ograniczenia spowodowane rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 ruch w budynku biblioteki został ograniczony.

Uroczystości upamiętniające 76. rocznicę bitwy oddziałów Armii Krajowej pod Pecynką w ramach operacji „Burza” w Puszczy Białej

Obchody 76 rocznicy bitwy rozpoczęła polowa msza święta, która była dobrym momentem do zatrzymania się choćby na chwilę, by powspominać heroiczną walkę żołnierzy Armii Krajowej z okupantem. Podczas wydarzenia wspólnie odśpiewano hymn narodowy, po którym wygłoszono okolicznościowe przemówienia oraz wręczono medale i odznaczenia. Odczytano Apel Pamięci oraz oddano salwę honorową, aby uczcić pamięć wszystkich rodaków, którzy walczyli o niepodległość Polski. Na zakończenie uroczystości delegacje złożyły wieńce i zapaliły znicze pod odnowionym pomnikiem upamiętniającym żołnierzy Armii Krajowej. Złożenie kwiatów i zapalenie zniczy odbyło się również w miejscowości Lipniak Majorat, gdzie 2 września 1944 roku, miała miejsce pacyfikacja wsi będąca odwetem za bohaterską akcję Polaków pod Pecynką.

Porozumienie o powierzeniu nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa

Zgodnie z zapisem art. 5 Ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 roku nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje starosta. W dniu 12 stycznia 2024 roku zostało zawarte porozumienie pomiędzy Starostą Powiatu Wyszowskiego, a Nadleśniczym Nadleśnictwa Wyszów o powierzeniu nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa. Starosta powierzył, a Nadleśniczy przyjął do prowadzenia sprawy należące do właściwości Starosty dotyczące nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. Ogólna powierzchnia gruntów leśnych przekazanych do nadzoru w roku 2025 wynosi 4 643,19 ha.

Współpraca z innymi podmiotami

- Coroczne udostępnianie terenów leśnych na potrzeby przemarszu harcerzy ZHP Wyszaków (ok. 2- 3 razy w roku),
- Coroczne udostępnianie terenów leśnych na potrzeby organizacji zawodów w kolarstwie terenowym pod nazwą „Legia MTB Maraton”,
- Udostępnienie terenów leśnych na potrzeby budowy szlaku rowerowego „VeloMazovia”,
- Udostępnianie osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym gruntów będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe do prowadzenia badań archeologicznych i/lub działań polegających na poszukiwaniu zabytków i innych, przedmiotów przy użyciu urządzeń elektronicznych związanych z naruszeniem gleby,
- Udostępnianie terenów leśnych na potrzeby organizacji biegu terenami leśnymi pod nazwą Las Maskardas Bieg Karnawałowy w Natalinie,
- Udostępnianie terenów leśnych na potrzeby organizacji wydarzenia rekreacyjno-biegowego pod nazwą „Wycieczka biegowa trening aż zajęczy”,
- Udostępnianie terenów leśnych na potrzeby organizacja biegu terenami leśnymi pn.: nocny bieg z czołówkami.
- Organizacja pikniku rodzinnego we współpracy z Klubem Biegacza Wyszaków, Stowarzyszeniem Kulturalnym „Wspólna Przyszłość” oraz Kołem Gospodyń Wiejskich w Trzciance

Akcja Drzewko za surowce wtórne

Nadleśnictwo Wyszaków stale włącza się w akcję "Drzewko za surowce wtórne", podczas której za przyniesione plastikowe butelki, makulaturę i małe elektrośmieci nadleśnictwo zapewnia darmowe sadzonki drzew.

Las Państwowy

100 LAT
1924-2024
Lasów Państwowych

Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez przebudowę placu zabaw w Łosinnie - Gmina Wyszaków

W 2022 roku Nadleśnictwo Wyszaków zrealizowało zajęcia edukacyjne zgodnie z Umową o PARTNERSTWIE Nr ROZ.4.2022 z dnia 17 marca 2022 roku zawartą z Gminą Wyszaków na potrzeby współpracy przy realizacji projektu pn.: „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez przebudowę placu zabaw w Łosinnie”

Porozumienie w sprawie udostępnienia osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym gruntów będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe do prowadzenia badań archeologicznych i/lub działań polegających na poszukiwaniu zabytków i innych przedmiotów przy użyciu urządzeń elektronicznych związanych z naruszeniem gleby

W wyniku przeprowadzonych poszukiwań archeologicznych na terenach leśnych zarządzanych przez Nadleśnictwo Wyszaków Stowarzyszenie Kulturalne „Wspólna Przyszłość” przygotowało KATALOG ZABYTEKÓW pozyskanych w trakcie prac przeprowadzonych w 2018 – 2019 roku, na terenie miejscowości Ochudno, Leszczydół Nowiny, Leszczydół Pustki, Gmina Wyszaków i Gmina Rząśnik woj. mazowieckie.

Bieg Karnawałowy terenami leśnymi pod nazwą II Bieg Karnawałowy "Viva Las Natalin" organizowany przez Fundację „Z Biegiem Dwóch Rzek”

Uczestnicy mieli do wyboru trasę 5 oraz 10 km prowadzące przez malownicze szlaki Puszczy Białej. Dzieci spróbowały swoich sił w biegach na 100, 300 i 500 metrów. Trasy, oznaczone dwukolorowymi szarfami, pozwoliły cieszyć się sportem w przepięknych warunkach. Na uczestników czekały nie tylko sportowe wyzwania, ale także mnóstwo dodatkowych atrakcji. Podgrzewany namiot dla dzieci, muzyka karnawałowa, ognisko i pochodnie szwedzkie stworzyły wyjątkową atmosferę. Dla zwycięzców przygotowano statuetki, dyplomy oraz aromatyczne bochenki chleba z lokalnej piekarni. Nie zabrakło również kreatywnych przebrań. W konkursie na najciekawsze stroje karnawałowe zwycięzcy otrzymali słodkie upominki.

Organizacja wydarzenia rekreacyjno-biegowego pod nazwą „Wycieczka biegowa trening aż zajęczy” przez Stowarzyszenie „Z Biegiem Dwóch Rzek”

W 2023 roku na terenie Nadleśnictwa Wyszaków zorganizowana została wycieczka biegowa połączona z Międzynarodowym Dniem Ptaków. Biegi zorganizowali wyszkowscy pasjonaci aktywności fizycznej Justyna i Daniel Sobczakowie oraz Tomasz Bralewski. Wydarzenie zainaugurował zastępca nadleśniczego Nadleśnictwa Wyszaków Łukasz Łopiński oraz organizatorka biegu Justyna Sobczak. Do wyboru były dwie trasy poprowadzone przez najbardziej malownicze tereny Puszczy Białej, dzięki czemu zawodnicy mogli podziwiać piękno otaczającej przyrody. Łatwiejsza 5 km trasa wycieczki przygotowana została z myślą o osobach początkujących, natomiast bardziej wymagająca 24 km przygotowana została dla zaawansowanych uczestników. Wycieczka była świetną okazją by połączyć aktywność fizyczną z wypoczynkiem na łonie natury w lasach Puszczy Białej. Po biegu organizatorzy zaprosili na pyszny poczęstunek m.in.: ognisko, grochówkę i słodkie przekąski. W 2023 roku bieg zorganizowany został po raz pierwszy i od tamtej pory stał się imprezą cykliczną.

Lasów Państwowych

Organizacja wydarzenia rekreacyjno-biegowego pod nazwą „Wycieczka biegowa trening aż zajęczy” przez Stowarzyszenie „Z Biegiem Dwóch Rzek”

Organizacja zawodów w kolarstwie terenowym pod nazwą „Legia MTB Maraton”

Legia MTB Maraton jest to impreza cykliczna organizowana przez Klub Kolarski Legia 1928 na terenach leśnych zarządzanych przez Nadleśnictwo Wyszaków w latach 2017 - 2024. Udostępnianie terenu na potrzeby maratonu odbywa się na podstawie porozumienia. Maraton MTB jest dyscypliną kolarstwa górskiego polegającą na ściganiu się kolarzy na długiej, wytrzymałościowej trasie o zmiennym profilu i zmiennej nawierzchni.

Lasów Państwowych

Organizacja zawodów w kolarstwie terenowym pod nazwą „Legia MTB Maraton”

Współpraca z instytucjami naukowymi oraz studentami

- Instytut Badawczy Leśnictwa realizacja tematu badawczego pt. „Interakcje wilka szarego i psa domowego - konkurencja czy hybrydyzacja?”.
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza realizacja tematu badawczego pt. „Koewolucja gospodarz-pasożyt w strefie wtórnego kontaktu: konsekwencje dla przepływu genów i epidemiologii”,
- Tomasz Walesiak udostępnianie terenu leśnego na potrzeby poszukiwania meteorytów,

Udostępnianie informacji na potrzeby realizacji prac inżynierskich / magisterskich, takich jak:

- Porównanie cech i upraw młodników dębu szypułkowego oraz buka zwyczajnego posadzonych na gniazdach w Puszczy Białej,
- Zawartość olejków eterycznych w igliwiu sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris* L.) w drzewostanach o zróżnicowanym zwarcu,
- Możliwości odnowienia naturalnego sosny na obszarze Nadleśnictwa Wyszaków,
- Zwięzłość gleby na szlakach operacyjnych.

Rynek pracy

Nadleśnictwo Wyszków zatrudnia aktualnie 56 osób.

W Zakładach Usług Leśnych świadczących usługi na rzecz nadleśnictwa na stałe pracuje 60 osób, dodatkowo sezonowo 70 osób.

W zakładach przetwórstwa drzewnego na terenie Nadleśnictwa i w transporcie drzewnym – ok. 300 osób.

Realizowane przez nadleśnictwo działania i projekty środowiskowe, edukacyjne, turystyczne, infrastrukturalne i naukowe

Pozyskanie środków zewnętrznych

Rok	Jednostka finansująca	Kwota [zł]	Cel przeznaczenia
2017	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	6 069,82 zł	III Turniej wiedzy o lesie
	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	5 653,00 zł	Warsztaty fotografii przyrodniczej LASPROJECT 2.0
2018	Budżet Państwa	879,59 zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
2018	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POLiŚ)	170 000,00 zł	Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej – modernizacja sieci monitorowania na terenie Nadleśnictwa Wyszaków
2019	Budżet Państwa	1 315,04 zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
2020	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	93 047,69 zł	Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe (OPL)
2021	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	15 422,44 zł	Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe (OPL)
2022	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	6 955,28 zł	Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe (OPL)
2023	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	16 672,85 zł	Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe (OPL)

Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe

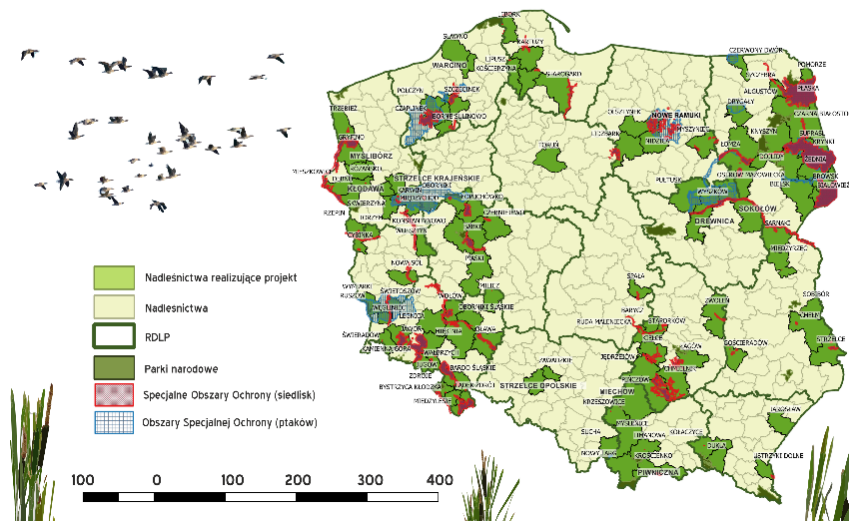
Okres realizacji: 2017-2023

Beneficjent: Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe przy wsparciu Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych jako jednostki realizującej projekt (JRP)

Cel projektu: poprawa stanu ochrony siedisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, występujących na obszarach Natura 2000, leżących na gruntach zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Cele szczegółowe: polepszenie lub przywrócenie właściwych warunków siedliskowych, zabezpieczenie ostoi występowania i miejsc rozrodu populacji zagrożonych gatunków oraz redukcja zagrożeń, ograniczenie rozprzestrzeniania się obcych gatunków inwazyjnych.

Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe

ŹRÓDŁO: Lasy dla Natury ochrona Państwowych Ochrona gatunków i siedlisk w Lasach Państwowych Warszawa, 2023

Zakres projektu obejmował wykonywanie działań – najlepszych praktyk w ochronie gatunków i siedlisk, zgodnie z zapisami planów zadań ochronnych, planów ochrony oraz planów urządzenia lasu sporządzonych dla obszarów Natura 2000

Katalog wykonanych prac:

- dostosowanie składu gatunkowego do potrzeb gatunku lub siedliska,
- zabiegi czynnej ochrony siedlisk (w tym np. ekstensywne użytkowanie kośne lub kośno-pastwiskowe łąk, budowa zastawek, przegród, blokowanie rowów melioracyjnych w celu utrzymania określonego uwilgotnienia),
- **zabiegi czynnej ochrony gatunków (w tym: wieszanie budek lęgowych, budowa platform lęgowych, zabezpieczanie miejsc rozrodu, lęgowisk, zimowisk, sadzenie roślin żywicielskich dla motyli i in.) – zadanie realizowane przez Nadleśnictwo Wyszaków**
- zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych (np. czeremchy amerykańskiej, rdestowców),
- **monitorowanie występowania gatunków chronionych – zadanie realizowane przez Nadleśnictwo Wyszaków**,
- kanalizacja ruchu turystycznego (np. tworzenie i wyposażenie ścieżek edukacyjnych, tras nordic walking),
- ograniczenie drapieżnictwa (duże zagrożenie dla chronionych gatunków ptaków stanowią drapieżniki, których presję ograniczano w różny sposób, np. przez odstrzał, odłów i wywiezienie w dalsze rejony, zastosowanie odstraszających preparatów).

Zadanie 6 (Monitorowanie występowania gatunków chronionych) – monitoring drzewostanów – przegląd drzewostanów pod kątem stwierdzenia lęgów dzięcioła czarnego; bezpośrednio przed wykonywaniem zabiegów w wydzieleniach leśnych, przegląd odbywa się poprzez obejście całego wydzielania po równoległych trasach odległych od siebie o maksymalnie 50 m oraz nasłuch i obserwację; w przypadku stwierdzenia zasiedlenia drzewa należy odłożyć wykonanie zabiegu przynajmniej w części wydzielania w promieniu do 50 m od dziupli na okres poza lęgowy (sierpień-luty); zadanie realizowane siłami własnymi przez Służbę Leśną.

Zadanie 8 (Zabiegi czynnej ochrony gatunków) – działania na rzecz ochrony jarzębatki i gąsiora – kształtowanie stref ekotonowych - nasadzenia drzew owocowych i miododajnych; zadanie realizowane siłami własnymi przez Zakłady Usług Leśnych.

ŹRÓDŁO: Lasy dla Natury Ochrona gatunków i siedlisk w Lasach Państwowych, Warszawa, 2023

W ramach Kompleksowego projektu ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe Nadleśnictwo Wyszaków następujące wskaźniki:

- Powierzchnia siedlisk wspieranych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony: 2492,70 ha.
- Całkowity koszt zrealizowanych zadań: 163 106,42 PLN
- Koszt kwalifikowalny zrealizowanych zadań: 161 114,49 PLN
- Uzyskane dofinansowanie: 136 947,31 PLN

Porozumienie z GDDKiA – utrzymanie cennych siedlisk

Nadleśnictwo Wyszków w dniu 23.05.2014 na mocy porozumienia podjęło współpracę z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad. Współpraca trwała do roku 2024 i polegała na wsparciu działań Nadleśnictwa mających na celu utrzymanie zbiorowisk łęgowych – siedliska priorytetowego 91E0. Prace były odbierane raz w roku obecności przedstawiciela GDDKiA i sporządzany był protokół potwierdzający wykonanie prac.

Oddział 14i – nasadzenie jesionu

www.lasy.gov.pl

Oddział 16f – odtwarzanie strefy ekotonowej wzdłuż cieku

Oddział 16f – palikowanie jesionów

Pozyskanie środków zewnętrznych

Nadleśnictwo Wyszaków aktywnie analizuje możliwość realizacji nowych projektów zarówno krajowych jak i tych realizowanych z funduszy europejskich. Aktualnie Nadleśnictwo Wyszaków przystąpiło do realizacji **projektu „Lasy dla mokradeł – ochrona siedlisk hydrogenicznych na obszarach cennych przyrodniczo GMOK”**, w ramach którego realizowane będą następujące działania:

1. Wykonanie ekspertyzy hydrologicznej dotyczącej stosunków wodnych na siedliskach podmokłych
2. Ekstensywne kośne z usunięciem biomasy i/lub pastwiskowe użytkowanie terenu siedliska
3. Pozostawienie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasów
4. Przetrzymywanie wokół siedliska pasa drzewostanów do naturalnego rozpadu - średni utracony dochód
5. Monitoring przyrodniczy i/lub hydrologiczny/ocena stanu
6. Brak działań

Infrastruktura nadleśnictwa

Nadleśnictwo Wyszaków posiada sporządzony w roku 2019 przez BULiGL oddział w Warszawie „Projekt Docelowej Sieci Drogowej Nadleśnictwa Wyszaków” (DSD), która obejmuje około 221,7 km dróg głównych i bocznych wraz z naniesionymi obiektami infrastruktury drogowej (przepusty, rowy itp.). Przebiegi i parametry dróg należy przyjąć na podstawie w/w opracowania oraz zgodnie z wytycznymi DGLP w tym zakresie. Ponadto przy opisie sieci drogowej należy uwzględnić wykonane w latach 2019 – 2025 budowy nowych dróg oraz nakłady dotyczące ich remontów, które zmieniły parametry opisane w DSD.

Od czasu sporządzenia ostatniego PUL wykonano:

Obiekty kubaturowe:

- Termomodernizację Leśniczówki Porządzie,
- Budowę budynku gospodarczego przy leśniczówce Wiśniewo,
- Modernizacja polegającą na przebudowie ogrodzenia szkółki leśnej w Leśnictwie Dalekie,
- Budowę ogrodzenia osady przy Leśniczówce Małaszek,
- Budowę placu składowego kompostu i innych komponentów na szkółce leśnej Leśnictwa Dalekie,
- Wymieniono 7 kotłów grzewczych na ecodesign, 5 klasy zgodnych z uchwałą antysmogową,
- Wybudowano 6 szamb szczelnych przy osadach mieszkalnych Nadleśnictwa Wyszaków.

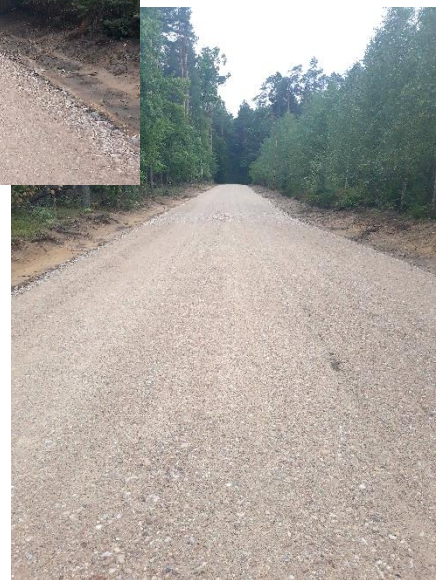

Od czasu sporządzenia ostatniego PUL wykonano:

Obiekty liniowe:

Rok	Nazwa przedsięwzięcia	Długość [km]
2017	Droga L.Knurowiec 131.5m	0,1315
2017	Droga L.Somianka 310,0m	0,31
2017	Droga wywozowa L.Przetycz 750	0,75
2018	Droga L.Nowiny DP-28 3285,0m	3,285
2019	Droga wywozowa L.Knurowiec	0,4
2020	Droga wywozowa L.Dalekie	2,718
2021	Droga wywozowa L.Knurowiec 1200m	1,2
2024	Budowa drogi wywozowej Czary	2,3888

SUMA: 11,1833 km

Inwestycje zaplanowane do realizacji w 2025 r.:

- Budowa drogi wywozowej w leśnictwie Wiśniewo – dojazd pożarowy nr 10 o dł. 4 221 mb,
- Wymiana 4 kotłów grzewczych na ecodesign, 5 klasy zgodnych z uchwałą antysmogową,
- Wykonanie dokumentacji projektowej dla Termomodernizacji Leśniczówki Czary,
- Wykonanie dokumentacji projektowej dla budowy drogi wywozowej w Leśnictwie Jeziorko 485 mb,

Lasów Państwowych

Wykaz zrealizowanych i zaplanowanych przedsięwzięć wspomagających jednostki samorządu terytorialnego w których partycypowało Nadleśnictwo Wyszaków:

Rok	Nazwa przedsięwzięcia wspólnego	Długość [km]
2017	Przebudowa drogi powiatowej nr 4408W na odcinku Wyszaków - Leszczydół Nowiny	1,242
2018	Przebudowa drogi powiatowej nr 4408W Leszczydół Nowiny	1,873
2019	Droga powiatowa nr 4408W Leszczydół Nowiny - Porządkie	1,700
2022	Przebudowa drogi gminnej nr 440203W w miejscowości Stara Pecyna	2,172
2023	Przebudowa drogi gminnej Nr 440206W - Etap 1	1,730
2024	Przebudowa drogi gminnej Nr 440206W - Etap 2	0,580
2025	Remont drogi gminnej nr 440206W na odcinku Przetycz Włościańska - Dalekie	1,474
SUMA:		10,771 km

www.lasy.gov.pl

 Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasów Państwowych

Inwestycja współfinansowana ze środków Lasów Państwowych

Przebudowa drogi gminnej Nr 440206W na odcinku Dalekie - Jaszczuły

Beneficjent: Gmina Długosiodło

Finansowanie:
Całkowita wartość inwestycji: 478 933,81 zł
Współfinansowanie Lasów Państwowych: 200 000,00 zł

www.lasy.gov.pl

Infrastruktura turystyczno - edukacyjna

Nadleśnictwa Wyszaków posiada bogatą ofertę obiektów infrastruktury turystycznej. W naszej ofercie znaleźć można obiekty takie jak:

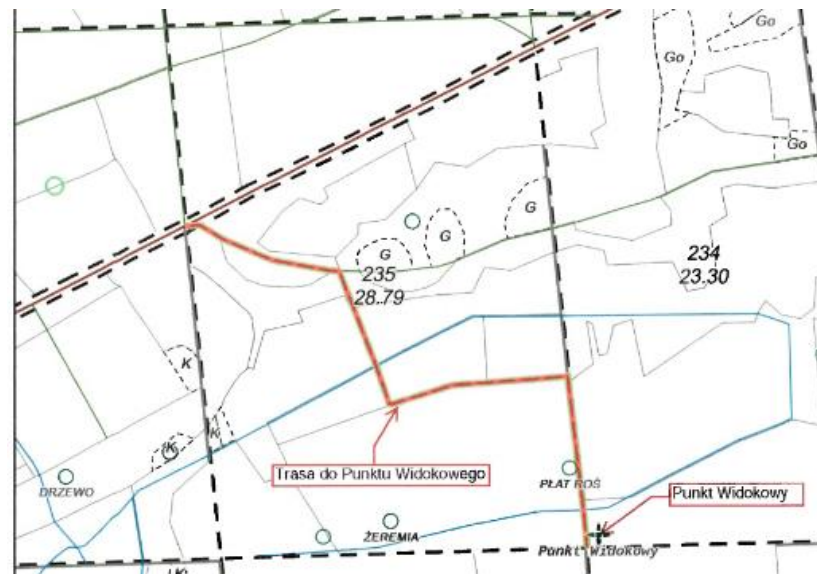
- Punkt widokowy w leśnictwie Tuchlin
- Ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy
- Obozowisko harcerskie w leśnictwie Tuchlin
- Miejsca postoju pojazdów
- Miejsca odpoczynku
- Izba edukacji leśnej
- Szlaki turystyczne, w tym piesze i rowerowe
- Ścieżki dydaktyczne
- Obszar zanocuj w lesie

Obozowisko harcerskie w leśnictwie Tuchlin

Powierzchnia obozowiska wynosi 3,5 ha, maksymalna liczba uczestników obozu wynosi 150 osób. Obozowisko jest zlokalizowane w odległości ok. 2 km od szkoły dzięki czemu uczestnicy mogą przeprowadzić sprawną akcję ewakuacyjną np. podczas burzy.

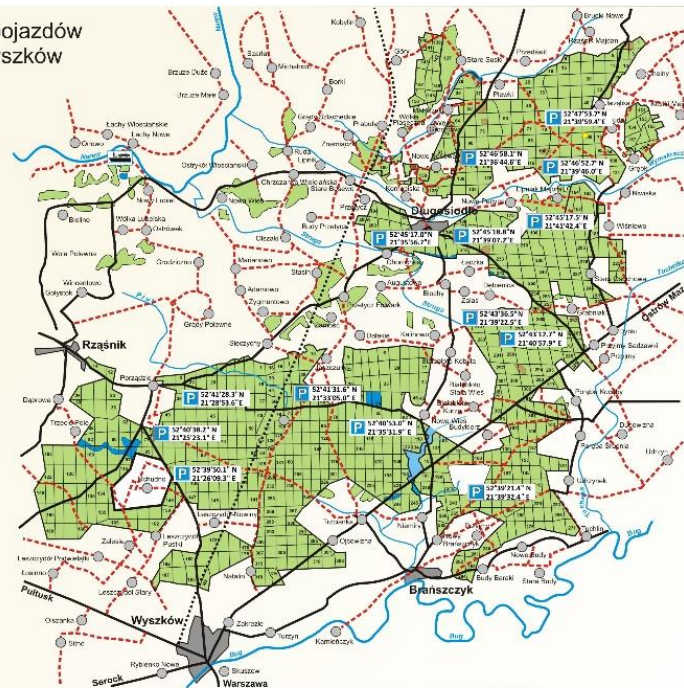
Punkt widokowy w leśnictwie Tuchlin

Miejsca postoju pojazdów

Na terenie Nadleśnictwa Wyszków znajduje się 15 miejsc postoju pojazdów. Lokalizacja miejsc postojowych zaprojektowana została w sposób zapewniający dostępność jak największej liczbie osób. Zlokalizowane są one w pobliżu najbardziej ruchliwych dróg publicznych czy też szlaków komunikacyjnych.

Lokalizacja miejsc postoju pojazdów
na terenie Nadleśnictwa Wyszków

Miejsca postoju pojazdów

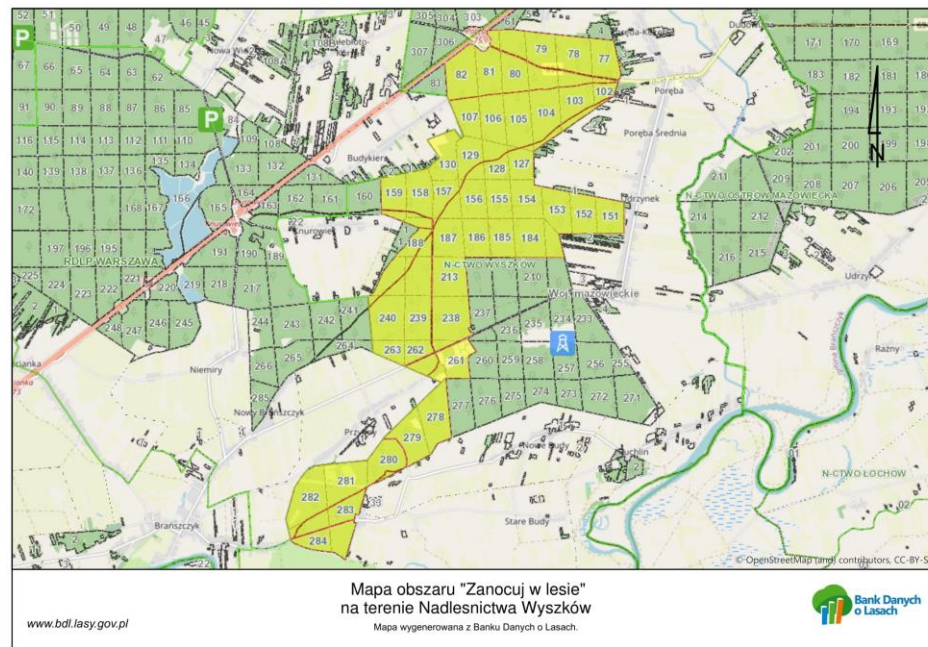
Miejsce postoju pojazdów w leśnictwie
Nowiny

Miejsce postoju pojazdów w leśnictwie
Przetycz (przy drodze powiatowej 4403W)

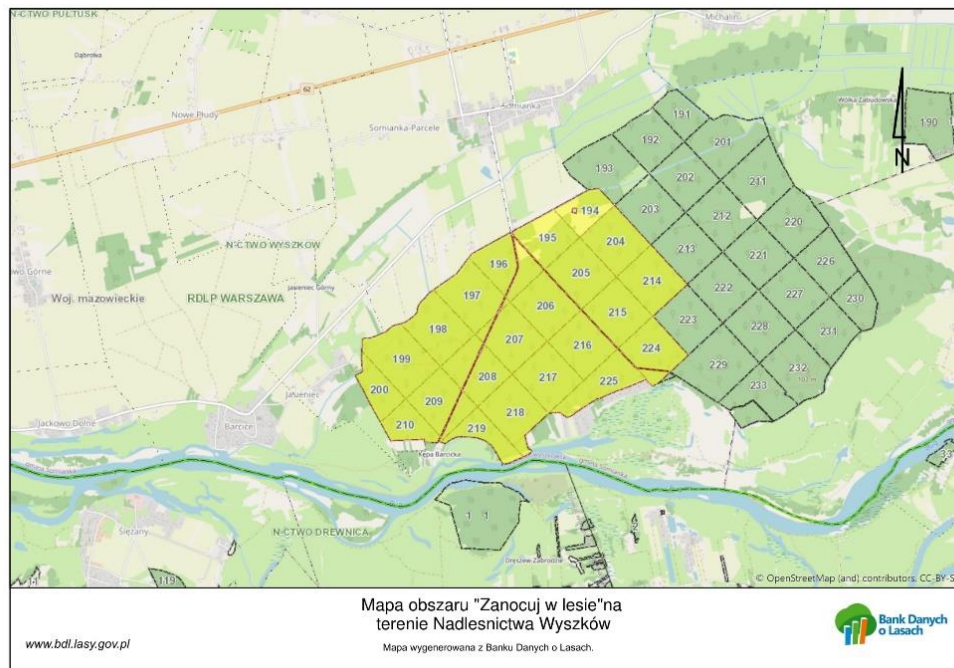
Obszar zanocuj w lesie

Nadleśnictwo Wyszaków wyznaczyło specjalne obszary leśne, gdzie miłośnicy bushcraftu i survivalu mogą uprawiać swoje hobby bez obaw o naruszenie ustawy o lasach. Na potrzeby programu „Zanocuj w lesie” udostępniono obszar o pow. 1578,60 ha

Obszar zanocuj w lesie na terenie leśnictwa Tuchlin

Obszar zanocuj w lesie

Obszar zanocuj w lesie na terenie leśnictwa Somianka

Wstępna propozycja obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności:

a) o znaczeniu rekreacyjnym i turystycznym:

- 17-14-1-04- Leśnictwo Przetycz:

Oddziały: 160 k, l, o, 161A n, 184B b, c, d, g, f, 197

- 17-14-2-09 – Leśnictwo Tuchlin

Oddziały: 283 f, g, 284 d

- 17-14-3-11- Leśnictwo Porządzie:

Oddziały: 12, 13, 14

- 17-14-3-13- Leśnictwo Nowiny:

Oddziały: 180, 181, 182, 185, 186, 187, 188.

- 17-14-3-14- Leśnictwo Somianka:

Oddziały: 209, 218 g, 219

Wstępna propozycja obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności:

b) o znaczeniu kulturowym

- 17-14-1-03 – Leśnictwo Małaszek

Oddziały: 70 a, d, g, h-01, j, k

- 17-14-2-09 – Leśnictwo Tuchlin

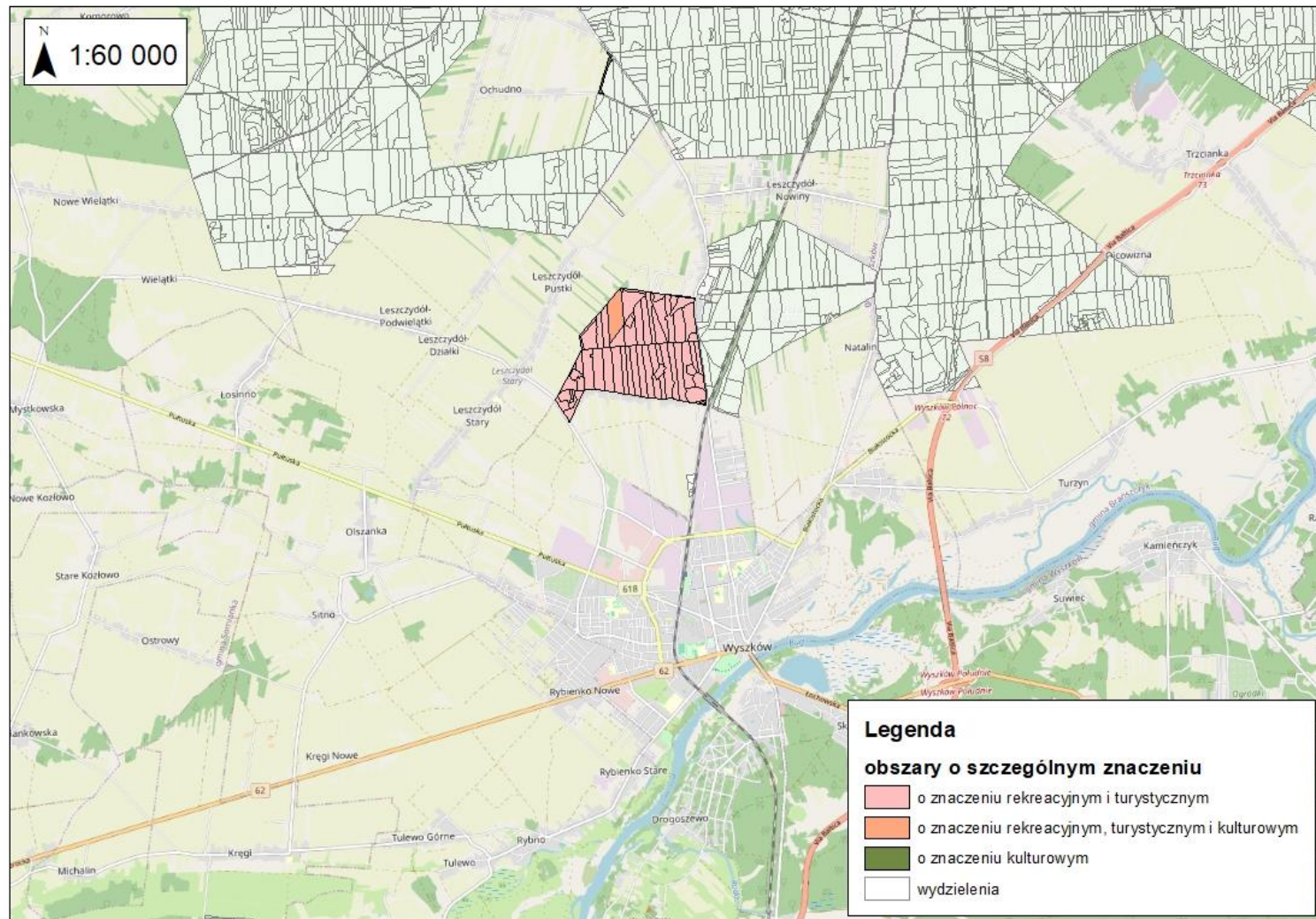
Oddział 154 f

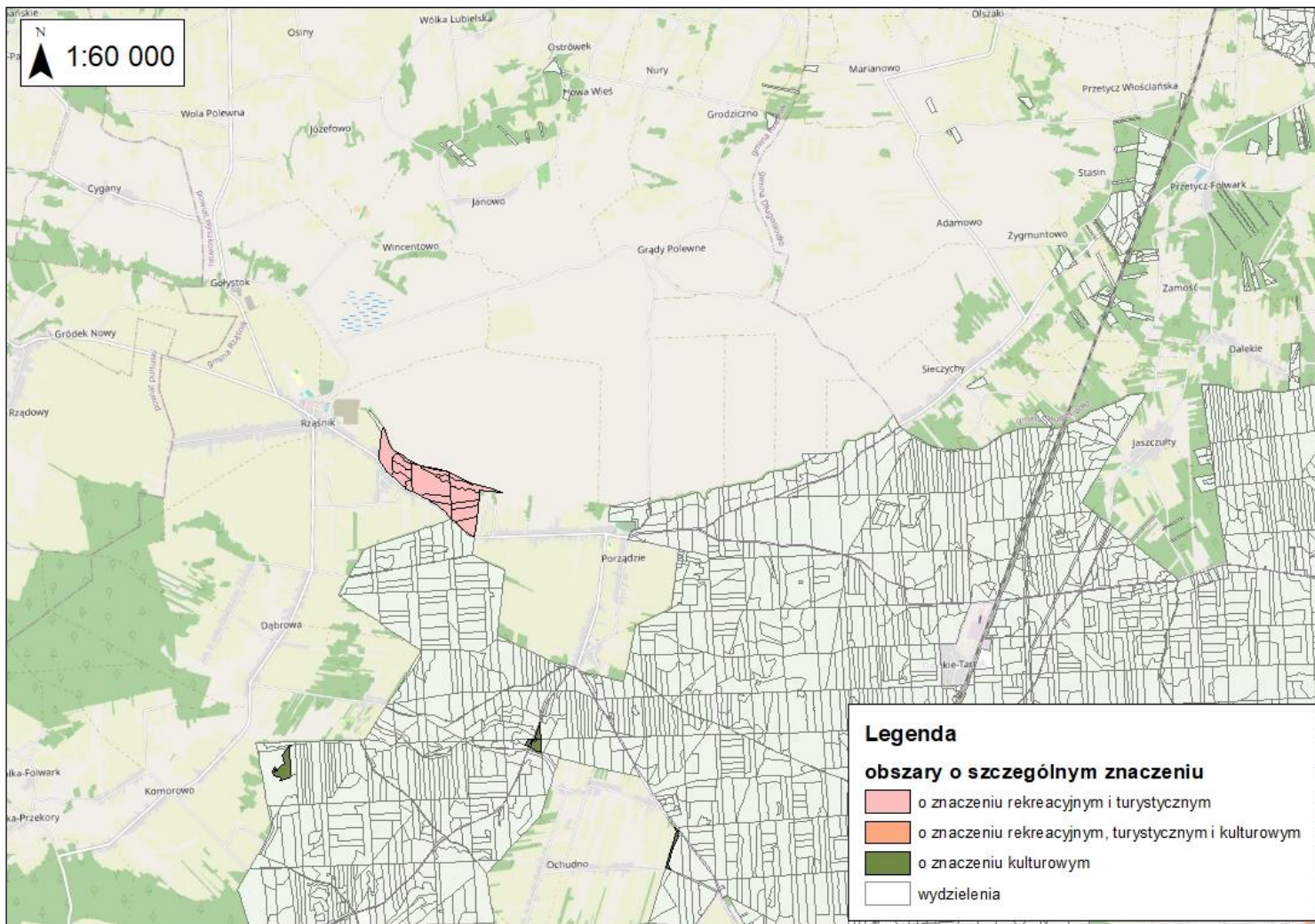
- 17-14-3-12 – Leśnictwo Ochudno

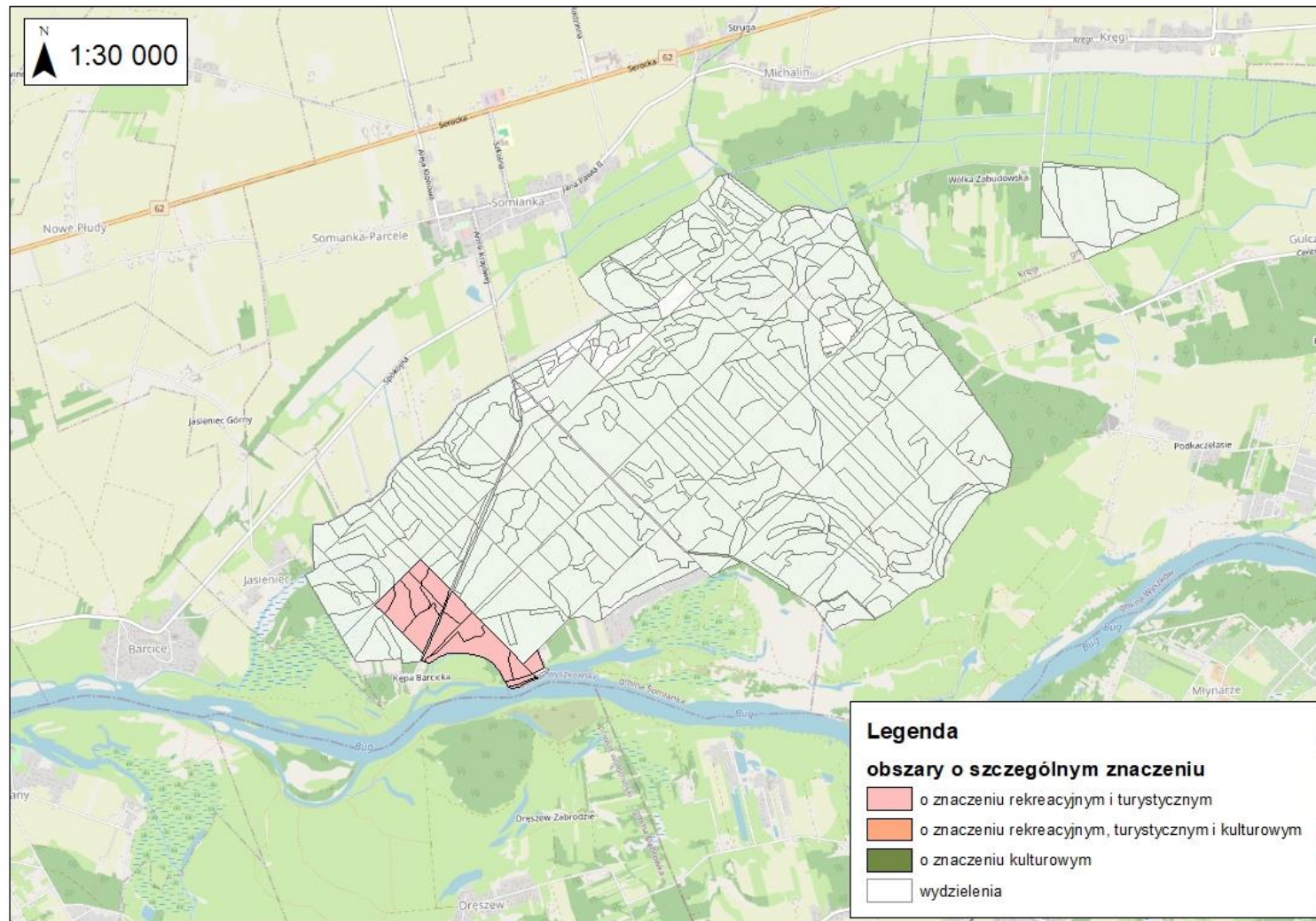
Oddziały: 104 h, d, 79 j, k, 97 a, b, p

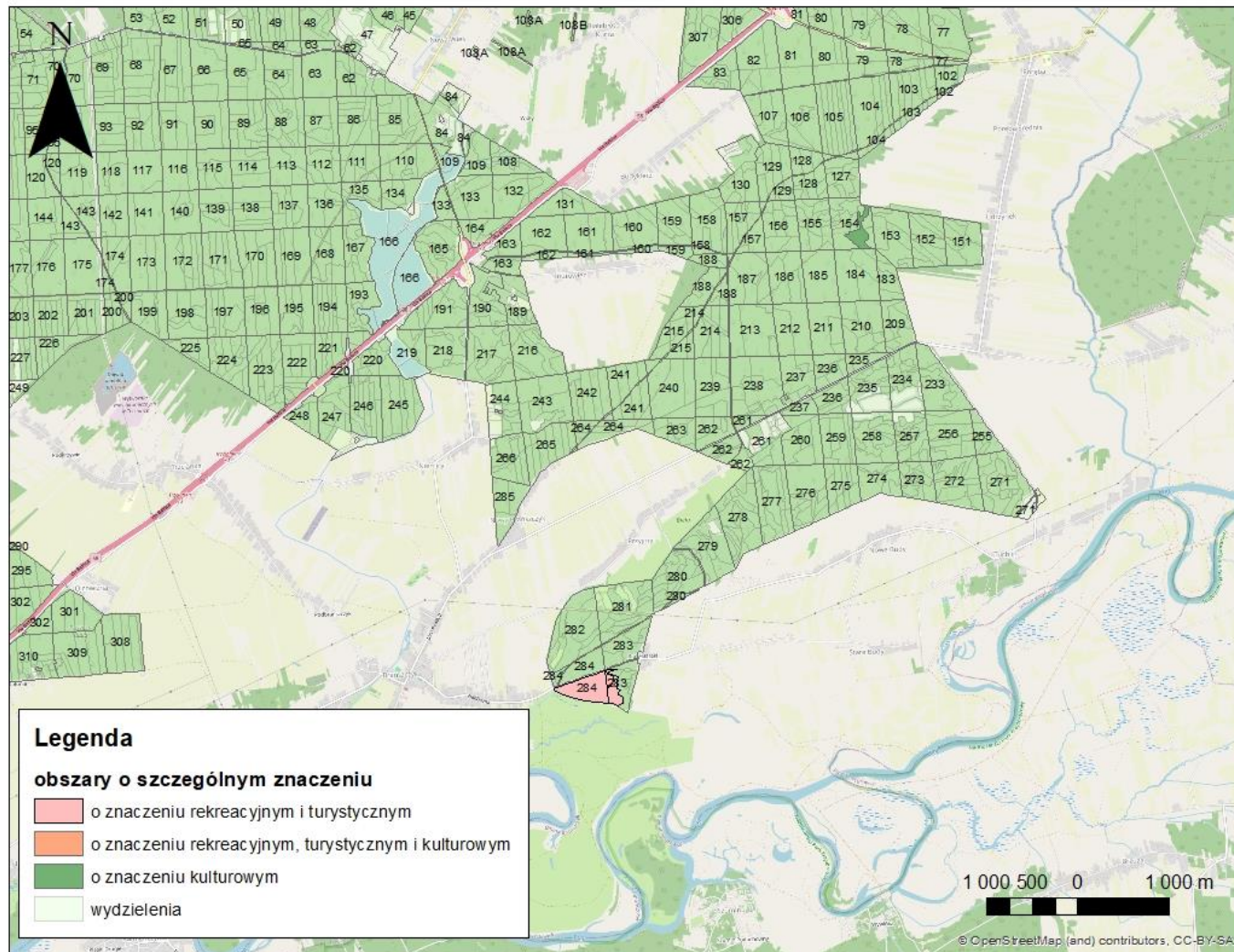
- 17-14-3-13- Leśnictwo Nowiny:

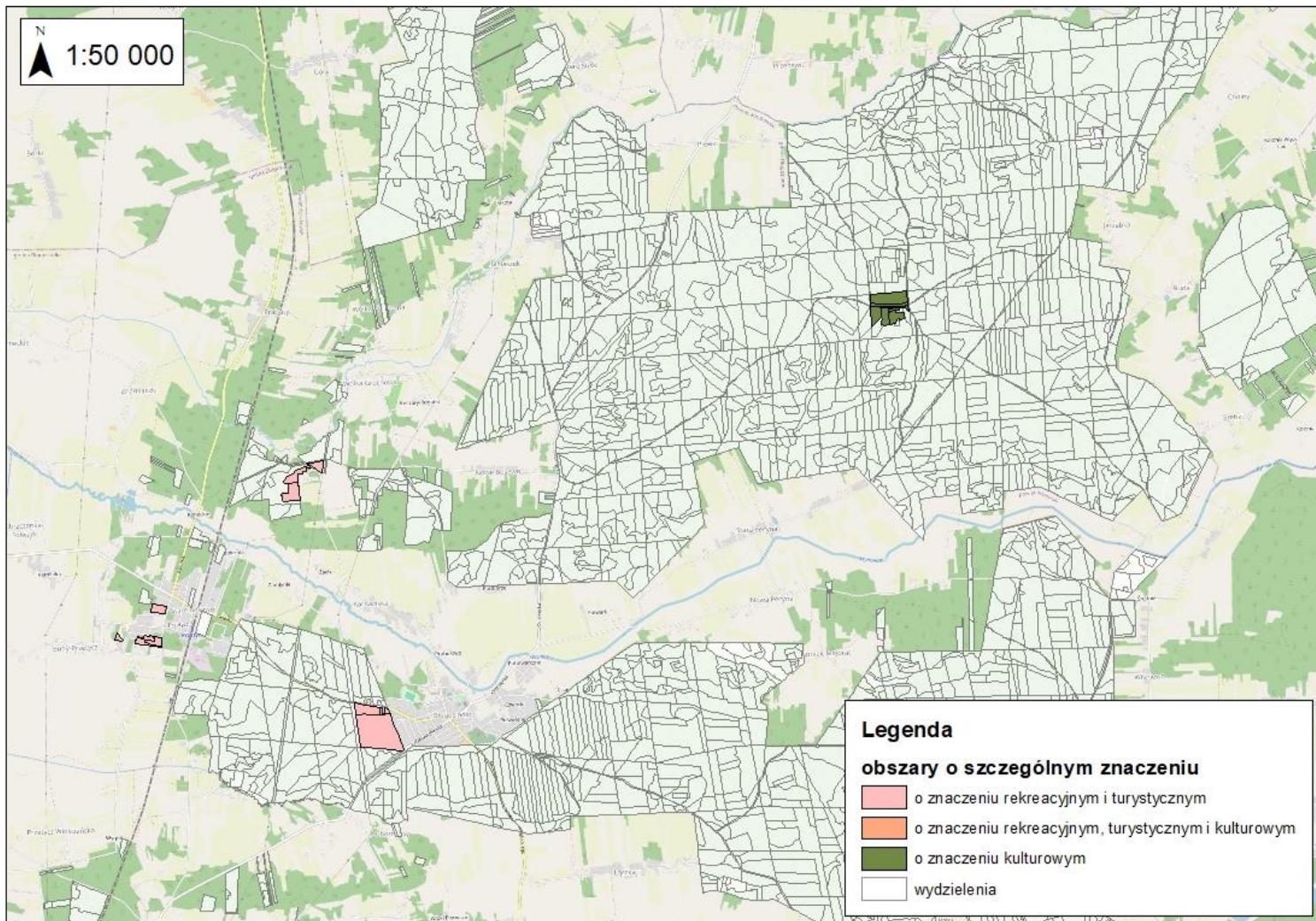
Oddziały: 132 c, 182 a

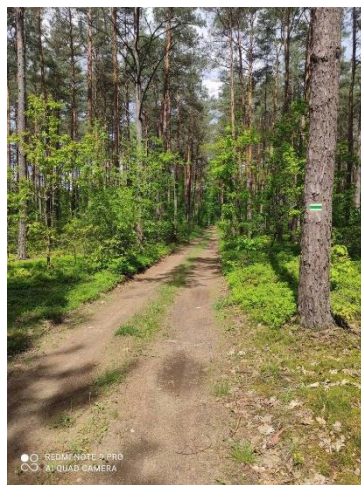

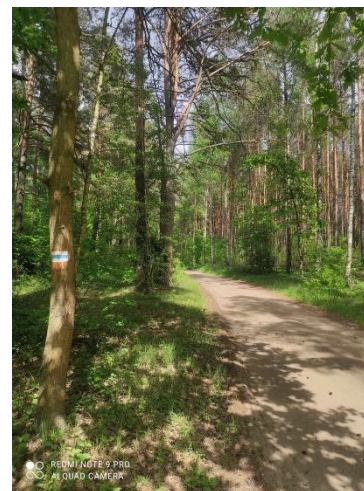

Szlaki turystyczne (PTTK)

Szlaki turystyczne, w tym piesze i rowerowe przebiegające przez teren Nadleśnictwo Wyszaków są to z reguły szlaki Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (PTTK). Nadleśnictwo Wyszaków jako zarządca terenu stara się utrzymywać ciągłą współpracę z PTTK, dzięki czemu w przyszłości podpisane zostanie porozumienie precyzujące szczegółowe zasady udostępniania szlaków turystycznych.

Zielony szlak PTTK

Niebieski szlak PTTK

Ścieżki dydaktyczne

Ścieżka rekreacyjno -edukacyjna w Sam Las powstała 2022 roku w ramach współpracy Nadleśnictwa Wyszaków oraz firmy Quad/Graphics Europe Sp. z o.o. z siedzibą w Wyszakowie. Łączna długość ścieżki rekreacyjno-edukacyjnej zlokalizowanej na terenie leśnictwa Nowiny wynosi ok. 2,3 km. Na ścieżce znajdują się tematyczne tablice edukacyjne.

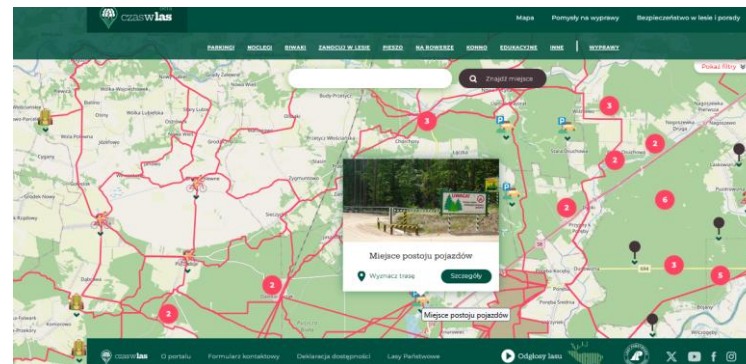
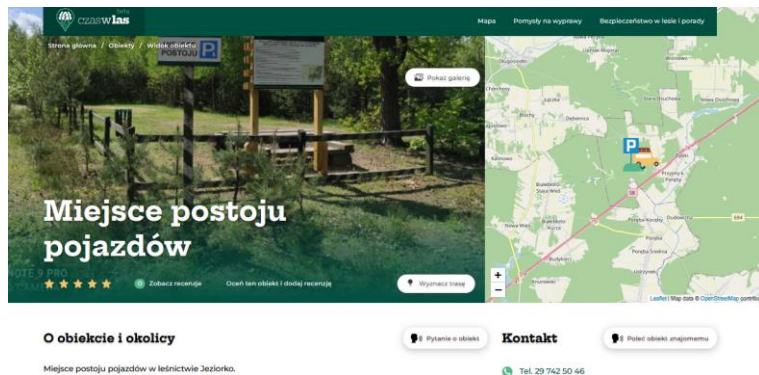
Ścieżki dydaktyczne

Ścieżka edukacyjna przez Puszcę Białą powstała 2020 roku. Ścieżkę wykonało Stowarzyszenie Inicjatywa Białeblota dzięki uzyskanej dotacji w ramach konkursu "WzMOcni swoje otoczenie" organizowanego przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. Nadleśnictwo Wyszków udostępniło teren. Łączna długość ścieżki zlokalizowanej na terenie leśnictwa Knurowiec wynosi ok. 7 km

Leśny Przewodnik Turystyczny Czaswlas.pl

Nadleśnictwo Wyszaków uczestniczy w projekcie czaswlas.pl serwisie przedstawiającym ofertę turystyczną Lasów Państwowych. Serwis prowadzony jest przez Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, przy współpracy Ośrodka Rozwojowo-Wdrożeniowego Lasów Państwowych w Bedoniu, który pozyskuje dane do bazy o ośrodkach i administruje nią. Za pomocą prostej wyszukiwarki, zintegrowanej ze szczegółową mapą, można tu szybko i łatwo uzyskać kompletne informacje o bazie rekreacyjnej i noclegowej, udostępnianej przez leśników.

Spółeczne sadzenie lasu, edukacja, inne programy

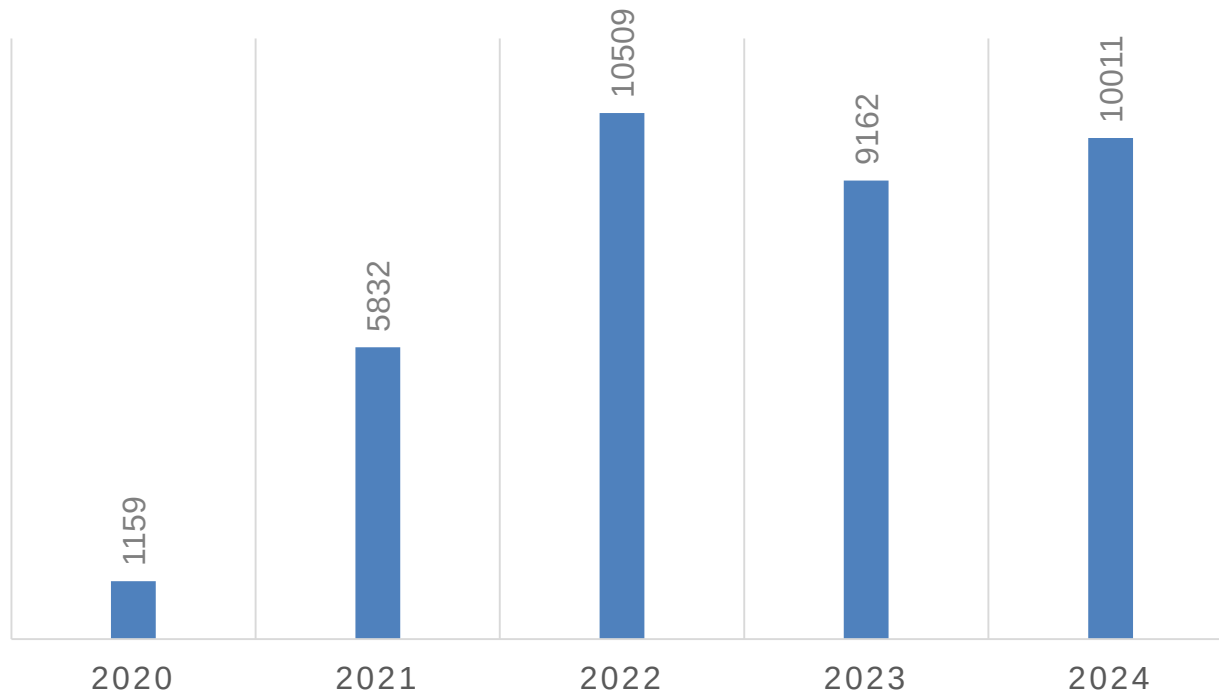
Edukacja Leśna Społeczeństwa w Nadleśnictwie Wyszków

Nadleśnictwo cały czas prowadzi zajęcia z zakresu edukacji leśnej społeczeństwa, w zajęciach uczestniczą wszystkie grupy wiekowe. Są to w głównej mierze zajęcia terenowe i wycieczki z leśnikiem, spotkania z leśnikiem w szkołach oraz innych instytucjach, konkursy leśne, akcje sadzenia i sprzątania lasu, imprezy okolicznościowe, warsztaty. Zajęcia nawet w okresie pandemii odbywały w formach dozwolonych i zapewniających bezpieczeństwo uczestników, online oraz hybrydowo przy zachowaniu reżimu sanitarnego. Liczba uczestników w zajęciach stale rośnie, oferta edukacyjna przyciąga coraz więcej osób.

ZAJĘCIA EDUKACYJNE

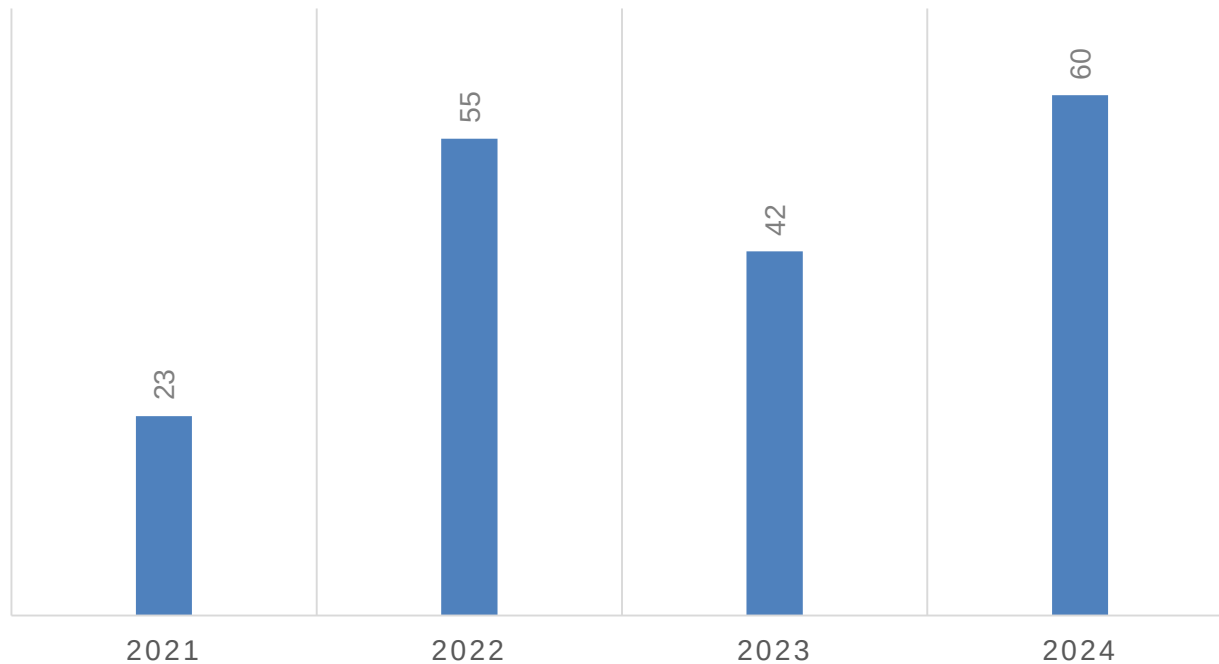
■ Ilość osób na zajęciach edukacyjnych

ZAJĘCIA EDUKACYJNE

■ Ilość zajęć edukacyjnych

Lasów Państwowych

100 LAT
1924-2024
Lasów Państwowych

www.lasy.gov.pl

Wycieczka rowerowa z leśnikiem przez Puszcze Białą

Wycieczka rowerowa z leśnikiem przez Puszcę Białą

22 sierpnia 2020 roku na terenie leśnictwa Knurówiec odbyła się wycieczka rowerowa z leśnikiem przez Puszcę Białą. Trasa wycieczki prowadziła nowo powstałą ścieżką turystyczno – edukacyjną, która w całości przebiega przez malownicze tereny Puszczy Białej. Podczas wycieczki uczestnicy dowiedzieli się wielu ciekawych informacji i ciekawostek o otaczającej nas przyrodzie, pracy leśnika, a także historii lasów i administracji leśnej na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie.

Turniej wiedzy o lesie

Turniej Wiedzy o Lesie jest wyjątkowym konkursem, który w całości odbywa się w lesie. Uczniowie ruszają na leśne ścieżki, gdzie pod okiem leśników rozwiązują poszczególne zadania. Zagadnienia konkursu najczęściej związane są z gatunkami drzew, ptaków, roślin runa leśnego, ssaków, owadów, grzybów oraz form ochrony przyrody.

Turniej Wiedzy o Lesie (wręczenie nagród)

Rajd pieszo rowerowy na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym

Celem rajdu było zwiększenie umiejętności zachowania w środowisku leśnym, pobudzenie uczestników do rozwoju osobistego, samodzielności oraz aktywności społecznej. Uczestnicy wydarzenia dowiedzieli się wielu informacji o otaczającej nas przyrodzie oraz pracy leśnika. Podczas rajdu zaprezentowana została aplikacja Banku Danych o Lasach, która wybudzała duże zainteresowanie. Uczestnicy chętnie zadawali pytania i brali udział w odgadywaniu zagadek

Akcja #sadziMY

Nadleśnictwo Wyszaków uczestniczyło we wszystkich ogólnopolskich akcjach #sadziMY, które zainicjowane zostały przez Pana Prezydenta Andrzeja Dudę. Akcja #sadziMY każdego roku cieszyła się dużym zainteresowaniem, pierwsi chętni czekali na sadzonki już chwilę po otwarciu stoiska. Osoby zainteresowane miały możliwość uczestniczenia w specjalnie przygotowanych konkursach o tematyce leśnej oraz rozmowy z leśnikami na tematy przyrodnicze.

Konkurs fotograficzny pn.: „Wielkie Grzybobranie w obiektywie” – konkurs zorganizowany w formie online

Jesienne poszukiwanie grzybów to stały element wieloletniej tradycji w naszej okolicy. Od zarania dziejów rozległe lasy Puszczy Białej zapełniały się dorodnymi okazami borowików, koźlarzy, podgrzybków itp. Ze względu na brak możliwości organizacji kolejnej edycji Wielkiego Grzybobrania postawiliśmy na organizację konkursu fotograficznego pn.: „Wielkie Grzybobranie w obiektywie” w formie online. Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem. Łącznie nadesłanych zostało ponad 100 zdjęć. By wziąć udział w konkursie uczestnicy przesyłali fotografię na adres e-mail wskazany w regulaminie. Fotografie do Konkursu nadsyłane były w następujących kategoriach:

grzyby jadalne – zdjęcia przedstawiające owocniki grzybów jadalnych występujące w lasach Puszczy Białej np. borowiki, podgrzybki, maślaki itp.

grzyby trujące – zdjęcia przedstawiające owocniki grzybów trujących występujących w lasach Puszczy Białej np. muchomor czerwony, borowik szatański itp.

Każda osoba mogła nadesłać maksymalnie 3 zdjęcia w każdej kategorii, które należało wykonać na terenie Puszczy Białej. Termin nadsyłania fotografii trwał od 7 września 2020 roku do 14 listopada 2020 roku. Spośród wszystkich fotografii zgłoszonych do konkursu 3 osobowa komisja powołana przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Wyszków wyłoniła zwycięzców osobno w każdej kategorii. Autorzy zwycięskich fotografii zostali nagrodzeni. (na potrzeby konkursu przygotowano regulamin). Poniżej wybrane zdjęcia nadesłane przez uczestników konkursu:

Konkurs fotograficzny pn.: „Wielkie Grzybobranie w obiektywie” – konkurs zorganizowany w formie online

Konkurs świąteczny w formie online pod nazwą „Choinka waszych marzeń”

Nadleśnictwo Wyszków wspólnie z Redakcją Tuba Wyszkowa co roku organizuje konkurs świąteczny w formie online. By wziąć udział w konkursie uczestnicy muszą odpowiedzieć na specjalnie przygotowane pytanie konkursowe np.: „JAK WYGLĄDA CHOINKA WASZYCH MARZEŃ”. Pytanie opublikowane na Facebooku Redakcji Tuba Wyszkowa liczącej 22 000 (dane z 2021 roku) obserwujących oczekuje na komentarze. Odpowiedzi które uzyskają największą ilość polubień zostają nagrodzone.

Co huczy w lesie ?

18 marca 2022 roku blisko osiemdziesiąt osób z Długosiodła i okolic chciała bliżej poznać sowy i ich zwyczaje. Wydarzenie edukacyjne pod nazwą „Co huczy w lesie” zorganizowane na terenie leśnictwa Małaszek poprowadzili specjalista Służby Leśnej ds. edukacji oraz podleśniczy leśnictwa Małaszek. Pracownicy Nadleśnictwa Wyszaków wspólnie opowiedzieli o polskich gatunkach sów, ich zwyczajach, biologii oraz związkach z kulturą. W tym roku, jako gatunek przewodni prelekcji i cel wizyty w terenie, jednogłośnie wybraliśmy puszczyka. Po wstępnym przygotowaniu teoretycznym, wspólnie wyruszyliśmy na nocne nasłuchiwanie sów w okolicznych lasach Puszczy Białej. Wołania puszczyka nie było nam dane usłyszeć, jednak po godzinie od rozpoczęcia poszukiwań udało nam się zaobserwować sowę uszatkę. Do atrakcji wieczoru zaliczyć należy poroże jelenia, które przypadkowo znalazła jedna z naszych najmłodszych uczestniczek. Na zakończenie wspólnie udaliśmy się na ognisko, gdzie w warunkach polowych wyświetlony został film pn. „Sowy Polski”. Wydarzenie będzie organizowane w kolejnych latach.

Rozpoznanie i oczyszczenie saperskie terenu w Nadleśnictwie Wyszaków

W latach 2021 – 2023 na zlecenie Nadleśnictwa Wyszaków wykonano oczyszczenie z przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego tereny leśne o powierzchni 50,80 ha. Prace wykonywane były przez specjalistyczne firmy saperskie.

Informacje o formach ochrony przyrody i funkcjach lasu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody wyznaczonych na gruntach w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

Kategorie ochronności gruntów w Nadleśnictwie Wyszaków

Kategoria ochronności	Powierzchnia [ha]
Glebochronne	50,67
Wodochronne	2 407,21
Nasienne	44,14
Ostoje zwierząt	202,27
Badawcze*	352,71

* w tym 23,53 ha lasy wodochronnych i lasów nasiennych

Formy ochrony przyrody

Obszary Natura 2000

Nazwa obszaru	Powierzchnia	Kod obszaru	Uwagi
<i>Dyrektywa ptasia (OSO)</i>			
Dolina Dolnego Bugu	1 494,78	PLB140001	PZO 05.09.2014 r.
Dolina Dolnej Narwi	40,08	PLB140014	PZO 23.03.2014
Bagno Pulwy	8,72	PLB140015	PZO 17.10.2016
Puszcza Biała	19 287,02	PLB140007	PZO 31.03.2014 r.
<i>Dyrektywa siedliskowa (SOO)</i>			
Ostoja Nadbużańska	57,30	PLH140011	PZO 05.09.2014 r.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza Biała”

Obszar obejmuje największy na Mazowszu zwarty kompleks lasów Puszczy Białej, położony w widłach Narwi i Bugu. Obszar stanowią głównie tereny leśne. Wśród 11 gatunków uznanych za przedmioty ochrony aż 9 jest umieszczonych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Do przedmiotów ochrony należą zarówno gatunki leśne (bocian czarny, kobuz, lelek, dzięcioł czarny) jak i zamieszkujące mozaikowy krajobraz rolniczy (błotniak łąkowy, dudek, gąsiorek, jarzębatka) oraz wilgotne łąki (derkacz) i piaszczyste pola oraz ugory (świergotek polny, lerka). W przypadku świergotka polnego obszar stanowi największą ostoję tego gatunku w Polsce, a w przypadku lerki i lerka jedną z największych.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Dolnego Bugu”

Obszar obejmuje ok. 260 km odcinek doliny Bugu od ujścia Krzny do Jeziora Zegrzyńskiego. Większość doliny pokrywają suche, ekstensywnie użytkowane pastwiska. Obszary bagienne są usytuowane głównie przy ujściach rzek, dopływów Bugu, oraz wokół pozostałych fragmentów dawnych koryt rzecznych. Koryto Bugu jest w większości nie zmienione przez człowieka, pozostały tu liczne, piaszczyste wyspy, nagie lub porośnięte wierzbowymi lub topolowymi łęgami nadrzecznymi; wzdłuż rzeki występują dobrze rozwinięte zarośla wierzbowe. Występują tu co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych.

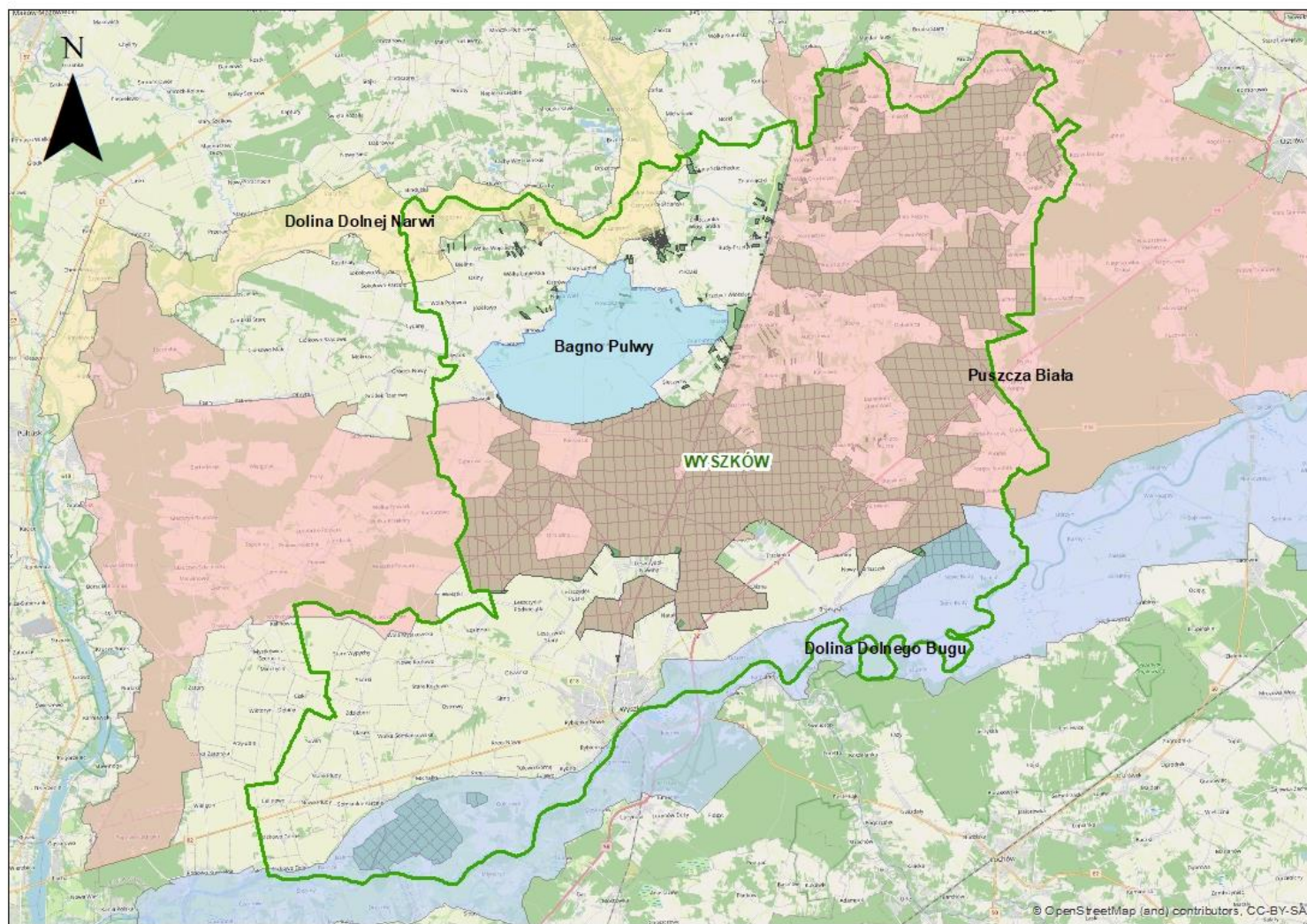

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Dolnej Narwi”

Obszar leży pomiędzy Łomżą a Pułtuskim - długości nurtu rzeki wynosi ok.140 km, a szerokość doliny zmienia się w zakresie 1,5-7 km. Niemal na całym odcinku rzeka silnie meandruje. Brzegi rzeki są generalnie strome, szerokość nurtu wynosi 80-100 m, występują tu wypłacenia i łachy, liczne są starorzecza. W dolinie występują zadrzewienia wierzbowe i olchowe oraz niewielkie połacie borów sosnowych. Obszary leśne są poprzeplatane terenami otwartymi, na których dominują pastwiska. Występuje tu co najmniej 35 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasie, 19 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych, szczególnie w okresie lęgowym.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Bagno Pulwy”

Obszar ten obejmuje rozległy kompleks łąkowo-bagienny leżący między doliną Narwi a Puszczą Białą. Dominują tu stosunkowo intensywnie użytkowane łąki kośne, rzadziej pastwiska. Południowa część badanego obszaru, zajmująca około połowy całkowitej powierzchni (między Rząśnikiem, Porządziem i Sieczechami), stanowił rozległe i prawie bezdrzewne, stosunkowo intensywnie użytkowane łąki kośne. Część północna jest mozaiką łąk, pastwisk, pól uprawnych, zarastających dołów potorfowych, łozowisk, niewielkich lasków sosnowych oraz zabudowań gospodarskich. Na obszarze tym stwierdzono 11 lęgowych gatunków ptaków z Zał. I Dyrektywy Ptasiej. Obszar ma szczególne znaczenie jako ważne w Polsce lęgowisko derkacza oraz szeregu innych gatunków związanych z ekstensywnie użytkowanymi łąkami i pastwiskami - bociana białego, czajki, rycyka, kszyka, kulika wielkiego i dudka.

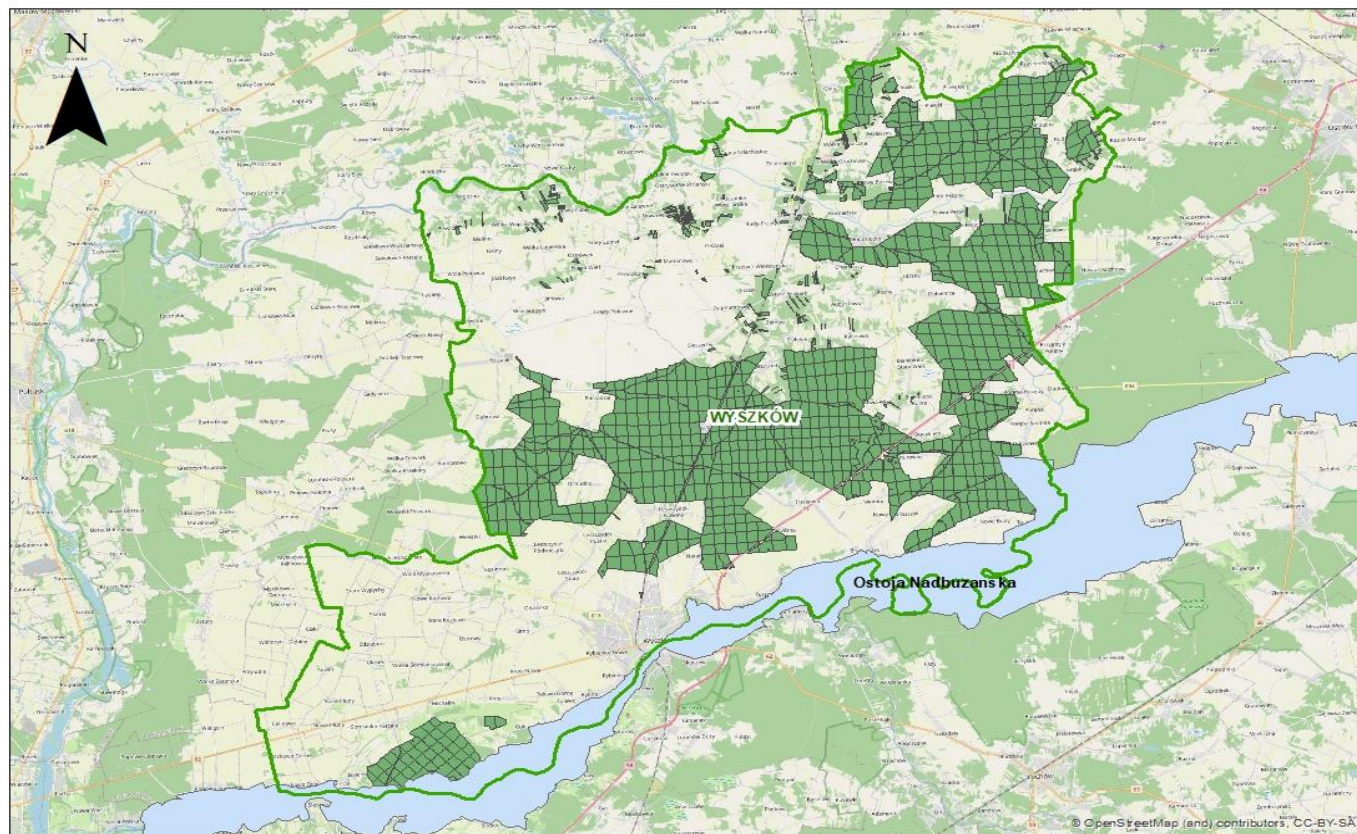
Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Ostoja Nadbużańska”

Naturalna dolina dużej rzeki. Szczególnie cenny jest kompleks nadrzecznych lasów o zachowanym naturalnym charakterze oraz szereg zbiorowisk łąkowych i związanych z siedliskami wilgotnymi, typowo wykształconych na dużych powierzchniach. 16 rodzajów siedlisk z tego obszaru znajduje się w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Stwierdzono tu występowanie 21 gatunków z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to jeden z najważniejszych obszarów dla ochrony ichtiofauny w Polsce.

Lasy Państwowe

100 LAT
1924-2024
Lasów Państwowych

Formy ochrony przyrody

- **Pomniki przyrody** – 16 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wyszaków; pojedyncze drzewa lub ich grupy
- **6 stref ochrony gatunkowej zwierząt** (5 bocian czarny, 1 bielik) o łącznej powierzchni 304,14 ha
- **Użytki ekologiczne** – 82 użytki o łącznej powierzchni 91,20 ha

Formy ochrony przyrody

- **Rośliny chronione** – 40 gatunków na 683 stanowiskach.
- **Grzyby chronione** - 3 gatunki
- **Zwierzęta chronione** - 228 gatunków

Projektowany Rezerwat Sosny Puszczy Białej

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie jest na końcowym etapie postępowania mającego na celu uznania na terenie Nadleśnictwa Wyszaków nowego rezerwatu przyrody „Sosny Puszczy Białej”

Rezerwat Sosny Puszczy Białej

Rezerwat wraz z otuliną

Rezerwat Sosny Puszczy Białej

Rezerwat powołuje się ze względu na zachowanie rodzimego ekotypu sosny zwyczajnej i naturalnych procesów sukcesji. Dominujący udział w lesie stanowi ponad 200-letni starodrzew sosnowy górujący nad innymi gatunkami (brzoza, dąb, osika, klon, grab). Drzewostan został w 1999 roku zakwalifikowany jako zachowawczy i stanowi fragment dawnej Puszczy Białej o charakterze siedliska zbliżonym do naturalnego. Obiekt stanowi zespół roślinności Tilio-Carpinetum i posiada duże walory krajobrazowe ze względu na starodrzew z drzewami o pokaźnych rozmiarach. Nazwa rezerwatu podkreśla, że jest to jeden z ostatnich tak starych ostępów sosnowych zachowanych na terenie Puszczy Białej. W drzewostanie do lat 60-tych prowadzono pozyskanie żywicy. Ślady żywicowania w postaci spał żywiczarskich na drzewach można obserwować w południowej części wydzielenia.

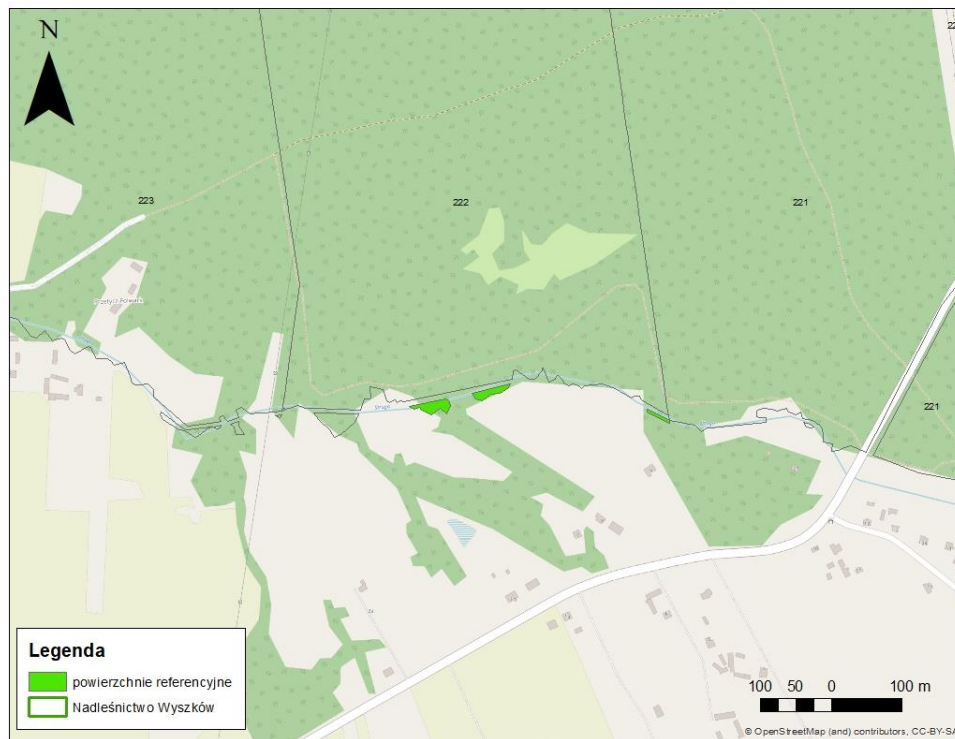

Powierzchnie referencyjne

17-14-1-04-222 -i -02

17-14-1-04-222 -i -99

17-14-1-04-222 -j -99

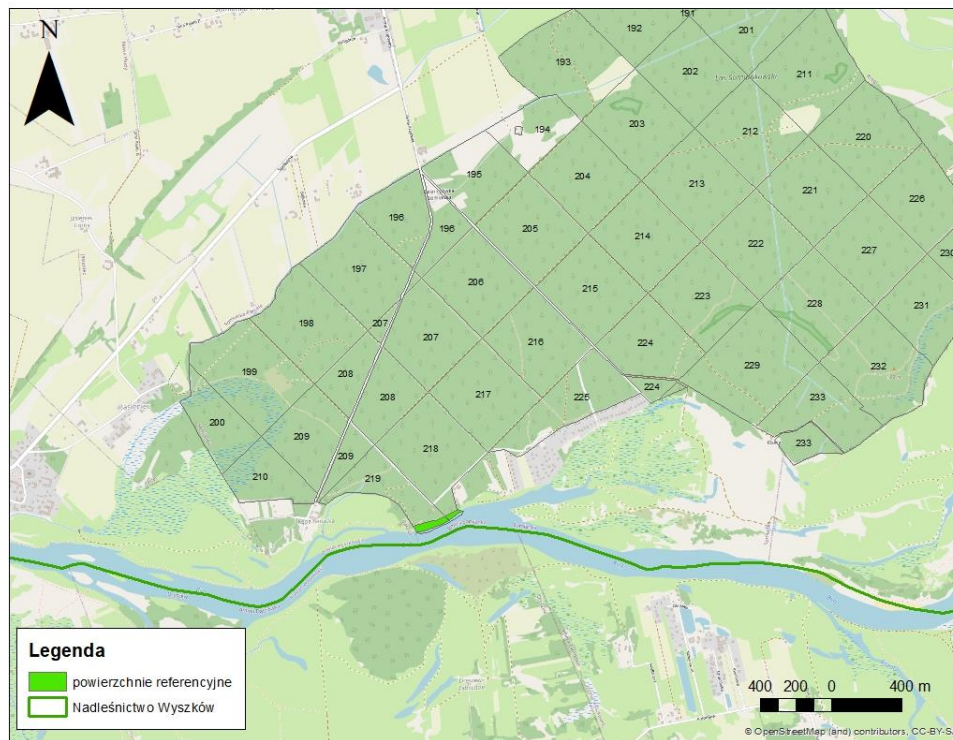

Powierzchnie referencyjne

17-14-3-14-218 -h -99

17-14-3-14-219 -d -99

Zabezpieczenie przeciwpożarowe w lasach

Czynniki kształtujące zagrożenie pożarowe lasów Nadleśnictwa Wyszaków

Las Nadleśnictwa Wyszaków są narażone na powstanie pożarów. Wynika to z następujących czynników:

- Dużego udziału drzewostanów na siedliskach borowych : 57,40 % powierzchni leśnej nadleśnictwa.
- Znacznej przewagi drzewostanów So kształtującej się na poziomie ok 80 %, które wykazują się największą palnością.
- Rozmieszczenia osad ludzkich w enklawach i półenklawach leśnych i związanego z tym zagrożenia na zaproszenia ognia lub przerzuty np. z wypalanych wiośną traw.
- Atrakcyjność turystycznej i rekreacyjnej w sezonie letnim i wiosennym w porze największego zagrożenia pożarowego
- Przebiegu przez tereny leśne ciągów komunikacyjnych dróg krajowych i wojewódzkich a także powiatowych i gminnych , linii kolejowej relacji Tłuszcz- Ostrołęka a także linii energetycznych niskiego i wysokiego napięcia.
- Warunków meteorologicznych, determinujących wilgotność gleby a co za tym idzie także wilgotność ściółki leśnej i powietrza , a także materiałów znajdujących się w lesie co może wpłynąć na zwiększone ryzyko wystąpienia pożaru lasu.
- Niewystarczającego zabezpieczenia przeciwpożarowego w lasach prywatnych.

Przynależność do strefy prognostycznej

Na podstawie zarządzenia DGLP w Warszawie z dn. dnia 31 stycznia 2018 r. ws. wprowadzenia nowego podziału obszarów leśnych Polski na strefy prognostyczne Nadleśnictwo Wyszki zostało przypisane do strefy prognostycznej nr 17A. Na podstawie pomiarów z sieci meteorologicznych punktów pomiarowych (MPP) dla każdej ze stref jest ustalany poziom zagrożenia pożarowego lasu w czasie trwania akcji bezpośredniej.

Stopień zagrożenia pożarowego zostanie ustalony na podstawie danych :

- o wilgotności ściółki w drzewostanie sosnowym w III klasie wieku rosnącym na siedlisku boru świeżego lub boru mieszanego świeżego,
- temperatury powietrza mierzonej na wysokości 0,5 m od powierzchni zadarnionej przy ścianie drzewostanu,
- wilgotności względnej powietrza mierzonej na wysokości 0,5 m od powierzchni zadarnionej przy ścianie drzewostanu oraz sumy opadu atmosferycznego z ostatnich 24 godzin.

Pomiary ww. parametrów są dokonywane o godz. 9⁰⁰ oraz 13⁰⁰. Na tej podstawie stopnia zagrożenia pożarowego (SZPL) w nadleśnictwach odbywa się dyżur terenowy pracowników służby leśnej, leśnego pogotowia pożarowego oraz punktu alarmowo dyspozycyjnego nadleśnictwa.

Ryc.1 Podział na strefy prognostyczne w Lasach Państwowych / źródło : Instrukcja ochrony przeciwpożarowej

Sytuacja pożarowa w Nadleśnictwie Wyszaków w latach 2016-2024

Liczba pożarów w Nadleśnictwie Wyszaków w latach 2016 -2024 z rozbiem na przyczyną oraz powierzchnię przedstawia poniższa tabela.

Rok	Pożary w Lasach Państwowych Nadl. Wyszaków						
	Łączna ilość pożarów [szt.]	Przyczyna					
	Łączna suma pos. pożarów [ha]	Podpalenie	WYPADEK-Energia elektryczna	WYPADEK-Transport drogowy	NATURALNA Wyładowania atmosferyczne	ZANIEDBANIE-Inne użycie ognia	Nieznana
2016	1	1					
	0,05	0,05					
2017	1		1				
	0,2		0,2				
2018	2			1			1
	0,25			0,21			0,04
2019	2				1		1
	0,15				0,05		0,1
2020	1						1
	0,08						0,08
2021	2						2
	0,02						0,02
2022	5	3					2
	7,97	7,86					0,11
2023	2					1	1
	0,14					0,05	0,09
2024	3						3
	0,1						0,1
Razem	19	4	1	1	1	1	11
	8,96	7,91	0,2	0,21	0,05	0,05	0,54

Średnio liczba pożarów dla Nadleśnictwa Wyszaków w latach 2016-2024 wynosiła ponad 2, a przeciętna powierzchnia tych pożarów zajmowała ok. 0,47 ha. W 11 przypadkach nie udało się ustalić przyczyny pożaru jest to grupa pożarów w tabeli oznaczona jako NIEZNANA. W Nadleśnictwie Wyszaków głównym czynnikiem sprawczym jest człowiek, z jego powodu lasy ponoszą największe straty materialne. Łącznie pożarów z winny człowieka w ciągu 9 lat powstało 16 pożarów na łączną powierzchnię ponad 8 ha.

Przebieg szlaków komunikacyjnych

Przez tereny Nadleśnictwa Wyszaków przebiegają szlaki komunikacyjne tj.: drogi publiczne, linie kolejowe

- Droga krajowa S8 relacji Białystok - Wrocław
- Droga krajowa nr 62 relacji Łochów – Serock
- Droga wojewódzka nr 618 relacji Wyszaków – Pułtusk
- Linia kolejowa relacji Tłuszcz – Ostrołęka

Ponadto na terenie Nadleśnictwa znajduje się również sieć dróg lokalnych powiatowych oraz gminnych, które w razie potrzeby mogą być wykorzystane w razie konieczności przez jednostki PSP i OSP aby szybko i sprawnie dotrzeć do kompleksów leśnych.

Dojazdy pożarowe

W celu ułatwienia jednostkom straży pożarnej prowadzenia akcji gaśniczych wewnątrz kompleksów leśnych wyznaczono 32 odcinki dróg składających się na sieć dróg leśnych o łącznej długości ponad 98 km. Ponieważ lasy Nadleśnictw Wyszaków zostały zaliczone do II kategorii zagrożenia pożarowego tak więc odległość po miedzy dowolnym punktem w lesie a najbliższym dojazdem pożarowym nie powinna przekraczać niż 1500 m.

Sieć dojazdów pożarowych na terenie Nadl. Wyszaków / źródło :
<https://web.silp.lasy.gov.pl/LMN.INFRA/infra/index.html>

Charakterystyka dojazdu pożarowego

Cechami charakterystycznymi jakie musi spełniać dojazd pożarowy zgodnie z Instrukcją Ochrony Przeciwopożarowej Lasu:

1. Przebieg dojazdu powinien być kompatybilny z istniejącą siecią dróg publicznych
2. Odległość pomiędzy dowolnym punktem położonym w lesie a najbliższą drogą publiczną, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych, lub dojazdem pożarowym nie powinna przekraczać: a) 750 m – dla lasów zaliczonych do I KZPL; b) 1500 m – dla lasów zaliczonych do II i III KZPL.
3. Pas drogowy dojazdu pożarowego winien zapewnić możliwość mijania się pojazdów oraz skuteczne wietrzenie i odwodnienie drogi.
4. Na dojazdach pożarowych obowiązuje utrzymanie skrajni (odstęp pomiędzy koronami drzew) o minimalnej szerokości 6 m do wysokości 4 m od poziomu gruntu.
5. Na skrzyżowaniach dojazdów pożarowych powinny być zastosowane ścięcia linii rozgraniczających nie mniejsze niż 5 × 5 m.
6. Dojazdy pożarowe winny być oznakowane w sposób umożliwiający ich identyfikację.

Charakterystyka dojazdu pożarowego

7. Zasadnicze wymagania techniczne i użytkowe dla dojazdów pożarowych winny być zgodne z wymaganiami dla dróg klasy L (lokalne) lub klasy D (dojazdowe) w rozumieniu przepisów wykonawczych do ustawy Prawo budowlane:
 - a) szerokość jezdni winna wynosić minimum 3 m;
 - b) nawierzchnia jezdni utwardzona lub gruntowa powinna mieć nośność co najmniej 10 ton i wytrzymywać nacisk osi pojazdu 5 ton;
 - c) najmniejszy promień zewnętrznych łuków drogi powinien wynosić co najmniej 11 m;
 - d) skrajnia (odstęp pomiędzy koronami drzew) powinna mieć minimalną szerokość 6 m do wysokości 4 m od poziomu gruntu;
 - e) powinien być zapewniony przejazd do innej drogi (publicznej lub dojazdu pożarowego);
 - f) dojazdy bez możliwości przejazdu do drogi publicznej lub innego dojazdu pożarowego należy zakończyć placem manewrowym o wymiarach co najmniej 20×20 m, objazdem pętlicowym lub innym rozwiązaniem umożliwiającym zawracanie;
 - g) na dojazdach uniemożliwiających ruch dwukierunkowy należy zapewnić mijanki w odległości nie większej niż 300 m, gwarantując z każdej mijanki widoczność pojazdu na następnej mijance;
 - h) na skrzyżowaniach dojazdów pożarowych powinny być zastosowane ścięcia linii rozgraniczających, nie mniejsze niż 5×5 m;
 - i) na dojazdach pożarowych sytuowanych na liniach gospodarczych mijanki należy urządzać na skrzyżowaniach z liniami oddziałowymi i innymi drogami leśnymi;
 - j) szerokość mijanki wraz z jezdnią powinna wynosić minimum 6 m, a długość 23 m.

System obserwacji

Na terenie Nadleśnictwa Wyszaków znajdują się dwie dostrzegalnie pożarowe zlokalizowane w leśnictwie Przetycz i Porządzie. Wieże posiadają konstrukcje kartowniczą wykonaną ze stali. Na dostrzegalniach zmontowane są kamery cyfrowe umożliwiające operatorowi PAD Nadleśnictwa obserwację obszaru Nadleśnictwa w czasie rzeczywistym. PAD Nadleśnictwa jest zlokalizowany na terenie siedziby nadleśnictwa wyposażony jest w dwa telewizory umożliwiające podgląd z kamer w czasie rzeczywistym oraz system do wczesnego wykrywania pożarów Smoke Detection.

PAD Nadleśnictwa Wyszaków

Kamera cyfrowa FBSHD 30x

Dostrzegalnia pożarowa w L. Przetycz

System łączności

Na terenie nadleśnictwa Wyszaków na sieć wewnętrzną podczas akcji bezpośredniej ogłoszonej przez jednostkę nadrzędną składa się łączność telefoniczna oraz radiowa, która się przedstawia według następującego schematu. Radiotelefony będące na stanie nadleśnictwa znajdują się w samochodach Leśniczych, w samochodzie patrolowym Straży Leśnej, oraz w samochodzie patrolowo gaśniczym wyposażonym w agregat wysokociśnieniowy. Możliwy jest również kontakt z jednostkami sąsiednimi na kanele 1 lub 4, z PAD RDLP w Warszawie na kanale 4, samolotem gaśniczym – kanał 1, oraz z jednostkami OSP i PSP. Sprawność alarmowani podnosi łączność telefoniczna.

1	NADLEŚNICTWO WYSZAKÓW	Warszawa 1-35	4
2	Pad N-ctwa Wyszaków	Warszawa 1-35	4
2	INŻ. NADZORU	Warszawa 1-35-02	4
3	STRAŻ LEŚNA	Warszawa 1-35-03	4
6	NISSAN PPOŻ.	Warszawa 1-35-04	4
7	CZARY	Warszawa 1-35-05	4
8	WIŚNIEWO	Warszawa 1-35-06	4
9	MAŁASZEK	Warszawa 1-35-07	4
11	PRZETYCZ	Warszawa 1-35-08 35-3	4
13	JEZIORKO	Warszawa 1-35-10 35-32	4
14	KNUROWIEC	Warszawa 1-35-12	4
15	TUCHLIN	Warszawa 1-35-13	4
17	NATALIN	Warszawa 1-35-14	4
18	OCHUDNO	Warszawa 1-35-16	4

Bazy sprzętu przeciwpożarowego

W razie wystąpienia pożaru Nadleśnictwo Wyszki posiada dwie bazy podręcznego sprzętu do gaszenia i zabezpieczenia pożarów Lasów. Pierwsza baza zlokalizowanych przy siedzibie nadleśnictwa w Leszczydole-Nowinach, natomiast druga baza zlokalizowana jest przy leśniczówce Leśnictwa Przetycz. W razie potrzeby do usuwania skutków pożarów lub ograniczenia się jego rozprzestrzeniania mogą być skierowane ciągniki leśne z pługiem dwuodkładnicowym należące do ZUL pracujących na terenie Nadleśnictwa

Lp.	Adres lokalizacji sprzętu	Leśnictwo	Adres leśny	Lokalizacja w WGS'84	Lokalizacja w PUWG 1992	Rodzaj sprzętu							Uwagi
						hydronetki [szt.]	tlumice [szt.]	szpadle [szt.]	pompa pływająca [szt.]	pilarka [szt.]	pług [szt.]	inne [szt.]	
1	ul. Leśników 27 07-202 Wyszki	Nowiny	17-14-3-13-174 -I-00	52° 38'08.7"N 21° 27'09.5"E	X: 665916.25 Y: 532824.93	10	20	50	0	2	0	20	Pług na bazie ZUL
2.	ul. Poniatowskiego 58 07-210 Długosiodło	Przetycz	17-14-1-04-181 -d -00	52° 45'40.4"N 21° 34'53.6"E	X: 674135.42 Y: 547078.67	10	20	40	0	0	0	0	Pług na bazie ZUL

Wykaz i rozmieszczenie sprzętu do gaszenia i dogaszania pożarów

Samochód przeciwpożarowy, Samolot gaśniczy

Do dyspozycji Nadleśnictwa Wyszaków w razie wystąpienia pożaru lasu jest samolot gaśniczy typu M-18 Dromader SP-ZZB, stacjonujący w LBL na lotnisku Bemowo w Warszawie. Nadleśnictwo dysponuje również lekkim samochodem patrolowo-gaśniczym przeznaczanym do usuwania skutków pożaru. Samochód wyposażony jest w agregat gaśniczy, zbiornik na wodę o pojemność 400 l z możliwością podawania środka gaśniczego.

Samochód patrolowo gaśniczy / autor : Adrian Bużniak

Samolot gaśniczy typu M-18 Dromader SP-ZZB /
autor: Adrian Bużniak

Zaopatrzenie w wodę

Zgodnie z przepisami zawartymi w rozporządzeniu MSWiA z dn. 21 marca 2023 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2023 poz. 822), dla lasów będących w II kategorii zagrożenia pożarowego, odległość od dowolnego punktu położonego w lesie do najbliższego stanowiska czerpania wody, hydrantu lub innego punktu poboru wody nie powinna być większa niż 5 km.

Zgodnie z wyżej wymienionym rozporządzeniem na terenie nadleśnictwa Wyszaków jest zlokalizowanych 10 punktów czerpania wody, są to zbiorniki sztuczne podziemne (cysterny) wyposażone w dysze ssawne. W razie wystąpienia pożaru lasu istnieje możliwość wykorzystania okolicznych hydratów z miejscowej sieci wodociągowej. Do wszystkich zbiorników istnieje swobodny dojazd drogami gruntowymi umożliwiające przejazd samochodów gaśniczych. Wykaz punktów czerpania wody na terenie nadleśnictwa przedstawia tabela.

www.lasy.gov.pl

L.p.	Obręb Leśny	Leśnictwo	Rodzaj zaopatrzenia	Lokalizacja
1	Długosidło	Małaszek	Zbiornik sztuczny V-63 m ³	Oddz. 51 przy Leśniczówce
2			Zbiornik sztuczny V-78 m ³	Oddz. 69
3		Przetycz	Zbiornik sztuczny V-63 m ³	Oddz. 197 przy dostrzegalni ppoż.
4		Wiśniewo	Zbiornik sztuczny V-63 m ³	Oddz. 165
5		Jezioro	Zbiornik sztuczny V-63 m ³	Oddz. 266 przy leśniczówce
6			Zbiornik sztuczny V-30 m ³	Oddz. 283
7	Jegiel	Dalekie	Zbiornik sztuczny V-78 m ³	Oddz. 50 przy szkółce leśnej
8		Natalin	Zbiornik sztuczny V-63 m ³	Oddz. 228
9	Leszczydół	Porządzie	Zbiornik sztuczny V-63 m ³	Oddz. 35 przy dostrzegalni ppoż.
10		Nowiny	Zbiornik sztuczny V-63 m ³	Oddz. 114

Wykaz punktów czerpania wody / autor : Adrian Buźniak

Zaopatrzenie w wodę

Punkt czerpania wody L.Porzędzie / autor: podleśniczy
L. Porzędzie

Sieć pasów przeciwpożarowych

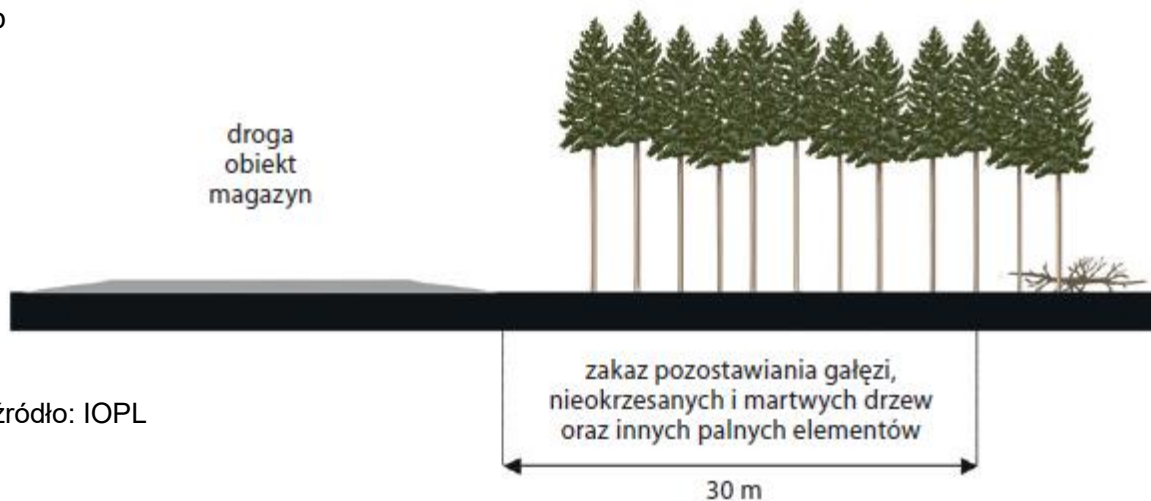
Niektóre tereny leśne są w sposób szczególny narażone na ryzyko powstania pożarów zwłaszcza przy szlakach kolejowych, drogach publicznych, parkingach śródleśnych i terenach kolejowych. Działaniem gospodarczym ze strony Lasos Państwowych ograniczającym rozprzestrzenianie nie się ognia jest zakładanie pasos przeciwpożarowych i ich utrzymanie w dobrym stanie. Obowiązek utrzymania pasos wzdłuż wyżej wymienionych obszaros jest określony rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektos budowlanych i terenos.

W rozporządzeniach Ministrs Środowiska (Dz.U. Nr 58, poz.405) i Infrastruktury (Dz. U. 2020, poz.1247) wyróżniono pięć rodzajos pasos przeciwpożarowych (typ A, B, BK, C i D) zakładanych przy drogach publicznych, liniach kolejowych, obiektach magazynowych i użytecznosci publicznej, zakładach przemysłowych, poligonach wojskowych oraz rozdzielających duże zwarte obszary leśne.

Na terenie administrowanym przed Nadleśnictwo Wyszaków występują trzy rodzaje pasos przeciwpożarowych A, B, BK . Pasy przeciwpożarowe typu BK są wykonywane przez zarządcę gruntu przy linii kolejowej czyli Polskie Linie Kolejowe (Zakład Linii Kolejowych w Siedlcach). Na poniższych rycinach jest przedstawiona krótka charakterystyka ww. typos pasos.

Sieć pasów przeciwpożarowych

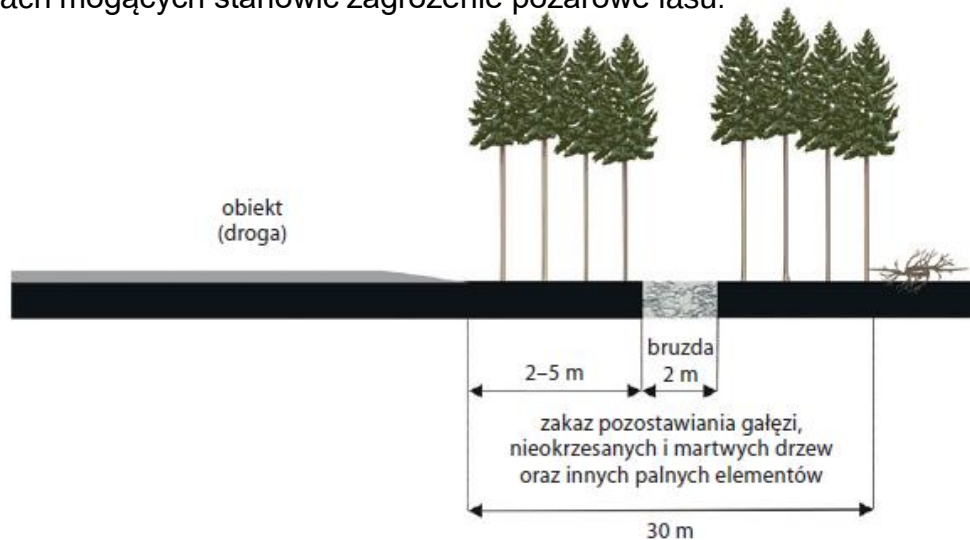
Pas przeciwpożarowy typu A – to pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy pasa drogowego albo obiektu, pozbawiony martwych drzew, leżących gałęzi i nieokrzyszanych ściętych lub powalonych drzew oraz podszytu i podrostu gatunków iglastych, z wyjątkiem jodły (rycina 3). Nie dopuszcza się składania tych pozostałości w postaci wałów i stosów. Oddziela on las od dróg publicznych, dróg dojazdowych niebędących drogami publicznymi – do zakładu przemysłowego lub magazynowego, obiektów magazynu

Pas przeciwpożarowy typu A / źródło: IOPL

Sieć pasów przeciwpożarowych

Pas przeciwpożarowy typu B – to pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy obiektu albo pasa drogowego, spełniający wymogi techniczne, o których mowa w pkt 2.4.2. lit. a, z tym że w odległości od 2 do 5 m od granicy obiektu albo drogi zakłada się bruzdę o szerokości 2 m, oczyszczoną do warstwy mineralnej (rycina 4). W uzasadnionych przypadkach bruzdę może stanowić inna powierzchnia pozbawiona materiałów palnych. Pas ten oddziela las od parkingów, zakładów przemysłowych i dróg poligonowych. Dopuszcza się wykonywanie pasa przeciwpożarowego typu B przy innych obiektach mogących stanowić zagrożenie pożarowe lasu.

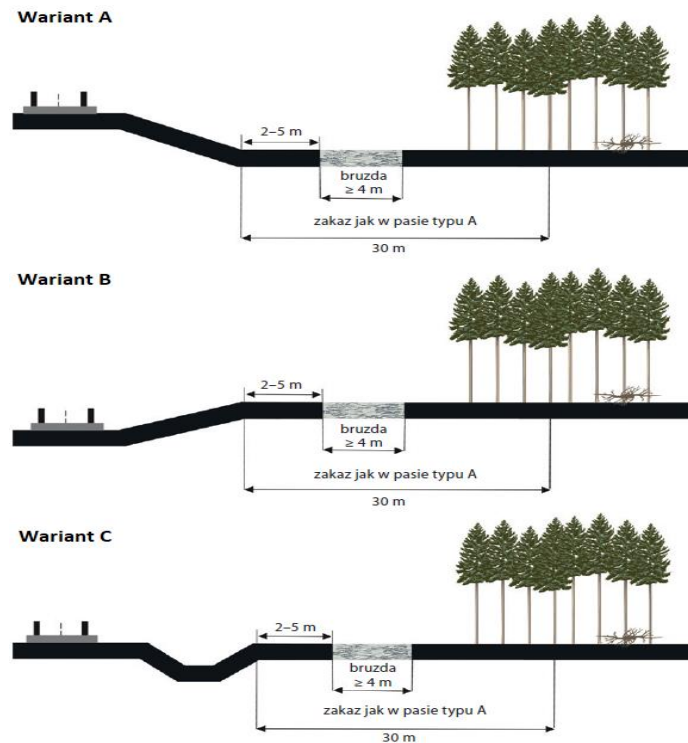

Pas przeciwpożarowy typu B / źródło: IOPL

www.lasy.gov.pl

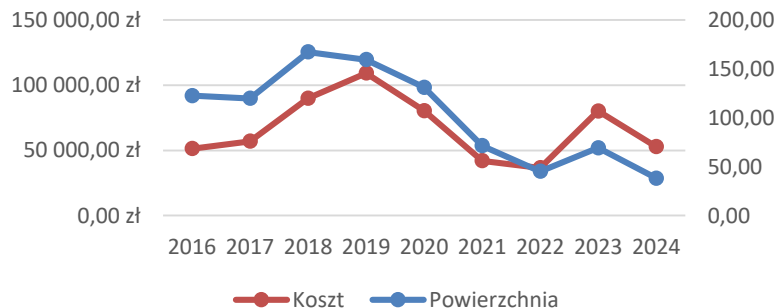
Sieć pasów przeciwpożarowych

Pas typu BK – to pas gruntu w sąsiedztwie linii kolejowej, na której prowadzony jest ruch. Jest on wykonywany jako jedna równoległa do linii kolejowej bruzda o szerokości co najmniej 4 m, usytuowana w odległości od 2 m do 5 m od dolnej krawędzi nasypu lub górnej krawędzi przekopu linii kolejowej, a w razie wystąpienia rowów bocznych – od zewnętrznej krawędzi tych rowów. Bruzda powinna być oczyszczona z wszelkiej roślinności do warstwy mineralnej, a na gruntach torfiastych – posypana warstwą piasku o grubości od 0,01 m o 0,02 m. Bruzdę może stanowić inna powierzchnia pozbawiona materiałów palnych.

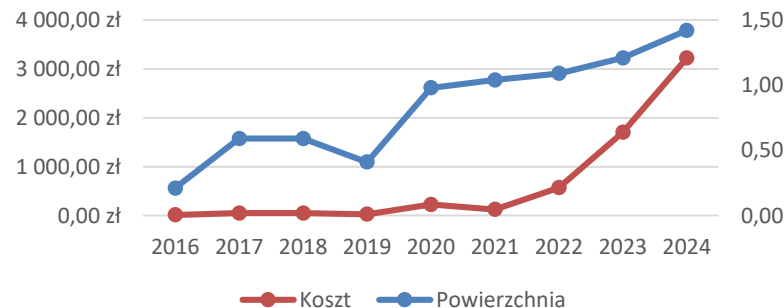

Nadleśnictwo Wyszaków zgodnie z obowiązującymi przepisami jest zobowiązane do utrzymania pasów przeciwpożarowych zgodnie z rozporządzeniami MSWiA. Na poniższych wykresach przedstawiamy zestawienie wykonania pasów przeciwpożarowych typu B w latach 2016-2024 oraz porządkowania powierzchni wzdłuż dróg zgodnie z Art. 39 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Zestawienie wykonania porządkowania
powierzchni zgodnie z Art. 39
Rozporządzenia

Zestawienie wykonania kosztów i
powierzchni dla pasa przeciwpożarowego
typu B

Potrzeby wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanymi przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiołę, bobry, przemysł

Szkody występujące na terenie Nadleśnictwa Wyszaków

1. Wyrządzone przez zwierzyńę w uprawach i młodnikach.
2. Spowodowane czynnikami grzybowymi.
3. Uszkodzenia od szkodników owadzych.
4. Wyrządzone przez czynniki atmosferyczne.
5. Występowanie jemioły.
6. Drzewostany na gruntach porolnych.

Uszkodzenia powodowane przez owady i ssaki 2017-2024 wybrane gatunki [ha]

Występowanie wybranych gatunków szkodników	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Powierzchnia [ha]
Brudnica mniszka	273,68				32,56		25		331,24
Chrabąszcze (owady doskonałe)			2 594,17	7 133,98	4855,62	6 688,86	2625,78		7481,4
Chrabąszczowate (pędraki)	5 646,18	5 081,79	2 591,61			7,26	6,27	1,15	14,68
Kornik drukarz	32,26	1,95	42,13	5,27			1,95	7,03	90,59
Piędzik przedzimek i inne miernikowce							118,68	204,72	323,4
Smolik znaczony	194,87	264,67	212,9	134,22	25,73	20,91	31,43	24,16	908,89
Strzygonia choinówka							25	25	50
Szeliniaki	84,56	53,1	57,49	93,04	96,53	61,53	11,45	17,76	475,46
Jeleniowate	398,14	414,67	379,38	358,21	457,89	426,01	349,97	348,65	3132,92
Bóbr	49,55	54,9	37,77	39,85	47,07	54,15	33,89	19,11	336,29

Stała obserwacja drzewostanów pod kątem występowania jemioli i szybkie reagowanie na pojawiające się zagrożenie pozwoliło do minimum wyeliminować zagrożenie. Obecnie w jednostkowych przypadkach wydzieleń jemiola występuje na powierzchni powyżej 10%, a w kilkudziesięciu wydzieleniach na powierzchni do 10%. Drzewa porażone są na bieżąco inwentaryzowane i usuwane.

Zabezpieczanie sadzonek przed zgryzaniem

Uszkodzenia powodowane przez czynniki szkodliwe, grzyby 2017-2024 wybrane gatunki [ha]

Czynniki abiotyczne	Występowanie wybranych czynników szkodliwych	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Powierzchnia [ha]
	Zakłócenia stosunków wodnych – obniżenia poziomu wód		18,15	161,39	0,06		0,02			179,62
	Niskie i wysokie temperatury	8,83	9,28	79,92	1,58		1,24	6,15	25,75	132,75
	Wiatr			16,29	9,52		401,28	4,39	14,85	446,33
	Pożar	0,2	0,25	0,15	0,08	0,02	6,68	0,14	0,1	7,62
	Śnieg								8,45	8,45
	Imisje zanieczyszczeń		4,67							4,67
	Opieńkowa zgnilizna korzeni	15,75	23,54	13,69	11,89	14,12	6,9	8,06	5,94	99,89
	Huba korzeni								0,5	0,5
	Jemioła				14,42	1,72	5,02	0,27	11,8	33,23

Uporczywe Pędraczysko

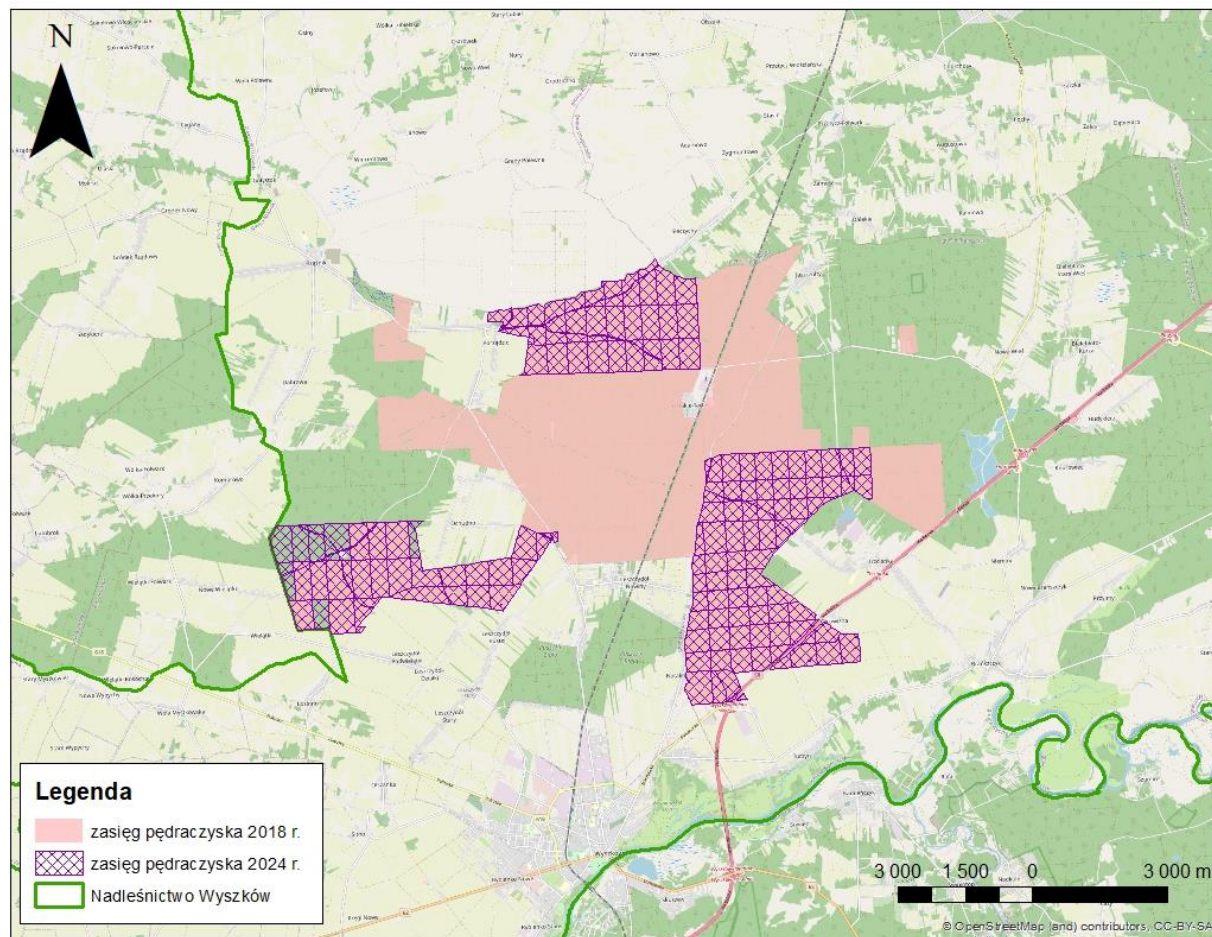
Nadleśnictwo Wyszaków od wielu lat zмага się z uszkodzeniami od owadów, z uwagi na występowanie uporczywego pędraczyska. Dzięki przeprowadzeniu zabiegów zwalczających, zwłaszcza zabiegów agrolotniczych udało się znacznie zmniejszyć powierzchnię uporczywego pędraczyska.

Uporczywe Pędraczysko

Działania podjęte w celu zmniejszenia powierzchni Uporczywego Pędraczyska oraz zniwelowania szkód powstałych od pędraków:

- Coroczny monitoring gleby po powierzchniach przeznaczonych do odnowienia;
- Zabiegi agrolotnicze w latach 2021, 2022, 2023 - Prace dofinansowane z Funduszu Leśnego;
- Zastosowanie w roku 2019 środka Dursban 480EC – zwalczanie doglebowe. Powierzchnia zabiegu 29,62 ha; prace dofinansowane z Funduszu Leśnego;
- Udostępnianie terenu do badań prowadzonych przez Instytut Badawczy Leśnictwa nad nowymi metodami ochrony upraw leśnych.
- Modyfikowanie postępowania gospodarczego (zmiany sposobów zagospodarowania, składów gatunkowych, ochrony upraw, terminów wykonywania zabiegów).

**Powierzchnia uporczywego pędraczyska
w porównaniu z 2018 rokiem zmniejszyła się z 5011,44 ha do 3103,70 ha**

Potrzeby w zakresie wskazania obszarów zagrożonych uszkodzeniami

Do obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód w Nadleśnictwie Wyszaków należy zaliczyć:

- drzewostany i grunty okresowo podtapiane w stopniu powodującym ich zamieranie;
- drzewostany uszkodzane przez zwierzynę: zgryzane, wydeptywane i łamane na uprawach i młodnikach – sarna, jeleni i łos;
- drzewostany położone wzdłuż cieków wodnych, podtapiane uprawy i młodniki oraz zgryzane uprawy i drzewostany przez bobra europejskiego;
- drzewostany dotknięte występowaniem kornika drukarza, kornika ostrozębnego oraz jemioły;
- drzewostany narażone na czynniki klimatyczne (wiatr, okiść);
- drzewostany narażone na zagrożenia pożarowe;
- uporczywe pędraczyska

www.lasy.gov.pl

Dziękuję za uwagę

Nadleśnictwo Wyszaków
ul. Leśników 27, 07-202 Leszczydół-Nowiny
wyszkow@warszawa.lasy.gov.pl
tel.: +48 29 742 50 46